

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Katolická teologická fakulta
Katedra fundamentální a dogmatické teologie
Fundamentální teologie

Michal JEŘÁBEK

**UČENÍ SVĚDKŮ JEHOVOVÝCH ŠÍŘENÉ
V ČASOPISE STRÁŽNÁ VĚŽ 2000-2005**

Bakalářská práce

Vedoucí bakalářské práce: Dr. Bogdan Pelc

PRAHA 2007

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně a v seznamu literatury uvedl veškeré informační zdroje, které jsem použil.

V Praze dne 7. 4. 2007

.....
Jeřábek Michal

OBSAH

ÚVOD	4
1 SVĚDKOVÉ JEHOVOVI	6
1.1 VZNIK A VÝVOJ.....	7
1.1.1 Ch. T. Russell	7
1.1.2 J. F. Rutherford.....	8
1.1.3 N. H. Knorr	9
1.2 DĚJINY SVĚDKŮ JEHOVOVÝCH NA ÚZEMÍ BÝVALÉHO ČESKOSLOVENSKA	11
1.3 ČEMU SVĚDKOVÉ JEHOVOVI VĚŘÍ.....	17
2 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA A ŽIVOT SVĚDKŮ JEHOVOVÝCH	22
3 OBSAH VĚROUČNÝCH ČLÁNKŮ V ČASOPISE STRÁŽNÁ VĚŽ	25
3.1 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ČASOPISU	25
3.2 HLAVNÍ TÉMATA STRÁŽNÉ VĚŽE V ROČNÍCÍCH 2000-2005	27
3.2.1 Bůh	29
3.2.1.1 Souhrn článků o Bohu ve Strážné věži a učení katolické církve	37
3.2.2 Ježíš	38
3.2.2.1 Souhrn článků o Ježíši ve Strážné věži a učení katolické církve	45
3.2.3 Ďábel.....	46
3.2.3.1 Souhrn článků o Ďáblovi ve Strážné věži a učení katolické církve	51
3.2.4 Modlitba	52
3.2.4.1 Souhrn článků o modlitbě ve Strážné věži a učení katolické církve	57
ZÁVĚR	60
POUŽITÉ ZKRATKY	62
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A INFORMAČNÍCH ZDROJŮ	63
DALŠÍ DOPORUČENÁ LITERATURA	63
PŘÍLOHA A – STATISTIKA VYBRANÝCH ÚDAJŮ O SJ V ČR A VE SVĚTĚ	64
PŘÍLOHA B – SEZNAM KNIH BIBLE A JEJICH ZKRATEK	65
ANGLICKÁ ANOTACE	67

Úvod

Asi každý už slyšel o Svědcích Jehovových nebo se s nimi dokonce i potkal díky jejich kazatelské službě, při které nabízejí tiskoviny nebo chodí od domu k domu. Každý na takové setkání reaguje různě, ale patrně většina lidí reaguje odmítavě, až nepřátelsky. Svědkové Jehovovi jsou pokládáni za sektu pro jejich hierarchickou strukturu řízenou z brooklynské centrály a mají nálepku "ti divní", především pro svoji kazatelskou službu, očekávání "konce světa", odpor k transfúzi krve, odmítání vojenské služby a distancování se od světa, např. odmítáním účastnit se veřejného života v politice, byť jen na komunální úrovni.

Na téma „Svědkové Jehovovi“ existuje několik prací v českém i slovenském jazyce, ať už publikace českých či slovenských autorů nebo překlady ze zahraničí. V těchto publikacích však bývá nauka Svědků Jehovových uváděna bez doložení, tzn. je předkládána jako fakt. Proto jsem se zaměřil na hlavní témata v šesti ročnících Strážné věže od roku 2000 do roku 2005.

Tato práce se ani tak nezabývá přímo samotnými Svědky Jehovovými, jejich životem a organizací – v této bakalářské práci je nikde neoznačuji za sektu, protože k tomu nemám podklady a ani mi to nepřísluší. Jádro mé práce vychází z jejich nauky, kterou šířili prostřednictvím svého časopisu Strážná věž v letech 2000 až 2005. Protože se jedná o poměrně velký časový interval a při vydávání časopisu Strážná věž dvakrát za měsíc by se jednalo o 144 vydání (hledat souvislost se 144 tisíci pomazaných by bylo zavádějící), vyhledal jsem nejčastěji se vyskytující témata v těchto vydáních a zpracoval je. Z toho důvodu, že jsem při práci vycházel z publikací vydávaných Svědky Jehovovými, veškeré citáty nebo odkazy do Bible jsou na Překlad nového světa, pokud není uvedeno jinak.

První kapitola je věnována historii Svědků Jehovových od počátku jejich vzniku včetně historie jejich působení na území bývalého Československa. Součástí první kapitoly je též oficiální nauka Svědků Jehovových.

Organizační struktura Svědků Jehovových a jejich činnosti jsou obsahem druhé kapitoly, kde jsou uvedeny i podrobnosti o jejich povinnostech. Dále jsou zmíněny základní možnosti nebo způsoby, jak je financována jejich činnost.

Třetí kapitola je jádrem celé bakalářské práce. Nejprve jsou uvedeny základní údaje o časopise Strážná věž, který Svědkové Jehovovi vydávají ve čtrnáctidenních intervalech a mimo jiné jej používají při svých shromážděních. Dále je provedena analýza hlavních témat

tohoto časopisu v letech 2000 až 2005. Na základě této analýzy byla zvolena čtyři hlavní témata – Bůh, Ježíš, Ďábel a modlitba. Každému z těchto témat je věnována podkapitola, kde jsou uvedeny stručné obsahy jednotlivých článků, které se daným tématem hlouběji zabývají, a nakonec je uvedena ve stručnosti nauka Svědků Jehovových na dané téma, která byla těmito články šířena, včetně nauky katolické církve, resp. bodů nauky, kde dochází k zásadnímu rozkolu mezi naukou Svědků Jehovových a naukou katolické církve. Cílem této práce není argumentovat proti nauce Svědků Jehovových, ale na základě článků ve Strážné věži jejich nauku doložit.

1 Svědkové Jehovovi

Sami Svědkové Jehovovi (dále je používána zkratka SJ¹) se hlásí ke křesťanství, které chápou jako původní formu uctívání a přístupu k Bohu, kterou vyučoval Ježíš Kristus. Od pojmu "křesťanství" odlišují pojem "křesťanstvo", "*kterým rozumí říši sektářské činnosti ovládanou náboženstvími, jež se prohlašují za křesťanská*"², např. nejrozšířenější křesťanské církve (hlásící se k nicejsko-cařihradskému vyznání víry), tzn. katolickou, pravoslavnou, protestantskou.

Jejich charakteristickými rysy je silné očekávání blízkého konce světa (SJ používají pojem "konec systému věcí") v té podobě, jaký je v současné době; odmítání účasti ve válečných konfliktech nebo vojenské služby; odmítání krevní transfúze a krevních složek; horlivé hlásání víry prostřednictvím návštěv dům od domu a distancování se od světa.

Svoje jméno odvozují od svého poslání, tzn. přinášet svědectví týkající se Jehovy, jeho božství a jeho záměru. Jméno Jehova (případně Jahve³) pokládají za osobní jméno, které označuje všemohoucího Boha a Stvořitele vesmíru. Označení "svědkové Jehovovi" je odvozeno z Bible, 43. kapitoly knihy Izaiáš:

"Jste moji svědkové, je Jehovův výrok, ano můj sluha, kterého jsem vyvolil, abyste poznali a věřili ve mne a abyste rozuměli, že jsem Týž. Předem mnou nebyl vytvořen Bůh a po mně nadále nebyl žádný."⁴

SJ věří v Bibli jako v Boží slovo. Považují jejich 66 knih za knihy inspirované a historicky přesné. To, co je obvykle nazýváno Novým zákonem, označují jako Křesťanská řecká písmena a Starému zákonu říkají Hebrejská písmena. Opírají se jak o Řecká, tak o Hebrejská písmena a chápou je v doslovném smyslu s výjimkou těch míst, "kde výrazové prostředky či rámec jasně ukazují, že jde o obrazné nebo symbolické vyjádření"⁵. Katolickou církví označované deuterokanonické knihy neuznávají.

¹ neplést se zkratkou pro Tovaryšstvo Ježíšovo

² *Lidstvo hledá Boha*. Watchtower Bible and Tract Society of New York, Inc. 1992, s. 347.

³ drtivá většina literatury SJ a SJ sami však tuto variantu Božího jména neuvádějí

⁴ Iz 43,10 (Překlad nového světa – jedná se o překlad SJ)

⁵ brožura "Svědkové Jehovovy", s. 4. In *Watchtower Library 2004 – Czech Edition* [CD-ROM]. Watch Tower Bible and Tract Society of Pennsylvania, 2005.

V ČR jsou SJ registrováni v rejstříku církví a náboženských společností Ministerstva kultury ČR pod názvem "Náboženská společnost Svědkové Jehovovi"⁶.

1.1 Vznik a vývoj

Jak již bylo uvedeno, SJ mají velmi silné očekávání blízkého konce světa a hlásají brzký návrat Ježíše Krista na Zem. Toto očekávání konce světa je se SJ spjato již od jejich počátku, neboť jejich zakladatel Charles Taze Russell měl velmi blízko k adventistickému proudu.

1.1.1 Ch. T. Russell

Russell se narodil 16. 2. 1852 v Pittsburgu v Pensylvanii, v dobře situované rodině obchodníka s pánskými oděvy. V důsledku setkání s Jonaselem Wendelem (kazatel hnutí "Půlnoční výkřik", což byla odštěpená skupina adventismu) v roce 1868, založil Russell roku 1870 studijní skupinu, která si začala říkat "Badatelé Bible"⁷.

Ačkoliv adventisté očekávali roku 1874 návrat Ježíše Krista na zem ve viditelné podobě a ustanovení tisíciletého Kristova království, Russell pokládal tento rok za začátek "neviditelné" přítomnosti Krista ve světě. Za viditelná znamení této neviditelné události považoval sociální, technický a kulturní rozvoj lidstva, který prý nastal od tohoto roku.⁸

Společně s vydavateli Barbourem a Patonem, kteří vydávali křesťansko-adventistické revue Herald of the Morning, v roce 1877 Russell uveřejnil knihu Three Worlds and the Harvest of the World, kde jsou v plné syntéze integrována všechna hlavní data prorockého hnutí: rok 1789 jako konec 1260 "dní-roků" vlády římského "zvířecího pořádku" se zatčením papeže Pia VI.; rok 1844 jako konec 2300 "dnů-roků" – začátek očekávání Kristova návratu podle podobenství o pannách a rok 1873/1874, datum určené hranicí 1335 "dnů-roků" podle Daniela 12,12 ukazující na Kristův neviditelný návrat na Zem. V této knize byla také ohlášena dvě nová data: rok 1878, kdy budou všichni žijící "svatí" vzati do nebe, a rok 1914, který bude znamenat konec přítomného řádu věcí.⁹

Z důvodu věroučných neshod se v roce 1879 Russell od Barboursa oddělil (Barbour byl zklamán z neuskutečnění nanebevzetí roku 1878 a začal pochybovat o tom, že Kristova

⁶ <http://www.wens.mkr.cz/cns/>

⁷ Srov. REMEŠ Prokop: *Svědkové Jehovovi*, s. 8. Nепublikováno.

⁸ Srov. tamtéž

⁹ Srov. tamtéž, s. 10.

oběť mohla přinést smíření pro hříšníky) a společně s Patonem a Jonesem začal vydávat nový časopis – Zion's Watch Tower and Herald of Christ's Presens, dnešní Strážnou věž.

V roce 1881 byla v Pittsburghu založena hospodářská korporace Zion's Watch Tower Tract Society, jejímž prezidentem byl Russell, a roku 1884 také úředně zaregistrována podle zákonů státu Pennsylvania. Z důvodu zákonných omezení bylo ústředí společnosti přestěhováno v roce 1909 do Brooklynu v New Yorku.

V roce 1886 začalo vydávání rozsáhlého šestisvazkového Russellova díla "Studies in the Scriptures", dále Russell napsal neuvěřitelné množství biblických článků, publikací a také rozepisoval týdenní kázání, která rozesílal do různých časopisů. Stál také za zrodem představení "Fotodrama stvoření", které zachycovalo dobu od stvoření země až do konce Kristova Tisíciletého panování a v němž bylo spojeno promítání ručně malovaných diapozitivů s výkladem a hudbou nahranou na gramofonových válcích. Toto představení se začalo promítat od roku 1914.

Obrovské zklamání¹⁰ mezi Russellovými stoupenci zavládlo, když v roce 1914 a ani později nenastalo ustavení Božího království na Zemi, kdy mělo dojít ke Kristově viditelnému návratu a ustanovení jeho tisíciletého Království. Dalším velkým otřesem mezi Badateli Bible způsobila smrt Russella dne 31. 10. 1916, kdy znovu nedošlo ke konci světa a ani k nanebevzetí jeho věrných.

1.1.2 J. F. Rutherford

Joseph Franklin Rutherford se narodil roku 1869 v chudé rodině baptistických rolníků v Missouri. Vystudoval práva, stal se advokátem a v roce 1906 začal navštěvovat Badatele Bible. Protože zastupoval Russella v mnoha soudních procesech jako jeho advokát, stal se v celém hnutí značně známou osobou. To zajisté přispělo k tomu, že se Rutherford stal Russellovým nástupcem na jaře 1917, kdy byl zvolen výkonným prezidentem Společnosti.

S jeho zvolením však někteří členové nesouhlasili, a proto vzniklo několik štěpení. V té době musel Rutherford čelit soudnímu pronásledování, protože po vstupu Spojených států do 1. světové války Badatelé Bible odmítli nastoupit vojenskou službu. Rutherford se sedmi druhy byl zatčen, ale díky ukončení 1. světové války a rychlému spádu politických událostí byli na jaře roku 1919 propuštěni a od chystaného procesu se posléze zcela upustilo. Rutherford díky tomu dosáhl skvělé aureoly mučedníka.

¹⁰ Srov. REMEŠ Prokop: *Svědkové Jehovovi*, s. 16. Nепublikováno.

Vydáním traktátu "Miliony dosud žijících nikdy nezemřou" roku 1920 Rutherford spustil prorockou kampaň k roku 1925, který pokládal za nové datum pro viditelný konec stávajícího řádu věcí, kdy se (mimo jiné) navrátí do stavu "lidské dokonalosti" Abrahám, Izák, Jákob a věrní proroci staré doby. Přestože se roku 1925 nic z předpovědi nestalo a zavládlo velké zklamání v řadách svědků, Rutherford se myšlenky na setkání se vzkříšenými patriarchy nevzdal a v roce 1930 pro ně začal budovat honosnou vilu blízko San Diega nazvanou Beth-sarim (Dům Knížat).

Během Rutherfordova vedení se z organizace s "demokratickou" strukturou stala téměř vojensky vedená organizace s "teokratickou" strukturou. Každý člen byl zapojen do agitační činnosti a za tuto činnost byl odpovědný. Byla zavedena propagační metoda návštěv dům od domu, při níž členové nosili gramofon a zájemcům přehrávali záznamy Rutherfordových kázání. Každý člen organizace měl povinnost této činnosti věnovat měsíčně několik hodin.

Také došlo k rozšíření skupiny adresátů kázání. Již mezi ně nepatřil pouze žijící zbytek 144 000 vyvolených křesťanů, kteří budou vládnout s Kristem v nebi, ale novými adresáty kázání se stává "velký zástup", který bude v novém řádu věcí žít pod vládou vyvolených 144 000 na rajské Zemi.¹¹

Především z důvodu toho, aby se organizace formálně odlišila od jiných odštěpeneckých proudů russelitismu, začal roku 1929 Rutherford připravovat změnu názvu a od roku 1931 se oficiálně začali nazývat "svědkové Jehovovi"¹².

Vznikl systém složité kontroly jednotlivých sborů a jejich podřízenosti brooklynskému vedení. Členům byla zakázána jakákoliv účast na politickém životě, symbolická gesta jako pozdrav státní vlajce, hlavě státu nebo zpěv hymny byla považována za zradu teokratické vlády Boží. Různé tradice, jako slavení Vánoc, Velikonoc, svátků nebo úcta ke kříži, byly označeny za relikty pohanství a zakázány.

J. F. Rutherford zemřel po těžké nemoci 8. 1. 1942 a zanechal po sobě pevně stmelenou a vysoce ukázněnou organizaci, jejímž vedením po své smrti pověřil N. H. Knorra, H. C. Covingtona a F. W. Franze. Za svého nástupce však jednoznačně určil Knorra.

1.1.3 N. H. Knorr

Nathan Homer Knorr se přidal ke SJ ve svých 16-ti letech a poté prošel postupně všemi stupni jehovistické hierarchie až k předsednictví celé organizace.

¹¹ Srov. REMEŠ Prokop: *Svědkové Jehovovi*, s. 20. Nepublikováno.

¹² Srov. tamtéž, s. 21.

Protože se často stávalo, že svědkové nedokázali obstát v diskuzích se svými oponenty, vypracoval Knorr složitý systém celoživotního proškolení na několika stupních, díky kterému bylo umožněno velké většině svědků efektivně diskutovat s lidmi, kteří jim otevřeli dveře a byli ochotni se s nimi bavit.¹³

V roce 1943 byla v Brooklynu zřízena zvláštní škola pro misionáře nazvaná Biblická škola Strážné věže – Gilead¹⁴, jejíž absolventi po pětíměsíčním školení odcházeli plnit misionářské úkoly a to především do ciziny.

Knorr také zařídil nový překlad Bible – Překlad nového světa, jehož části byly postupně uveřejňovány v letech 1950 až 1960.

Od roku 1966 se začalo ohlašovat nové prorocké datum – rok 1975, kdy mělo být ukončeno 6000 let lidské existence na Zemi a začít tisícileté Boží království. Počet nově pokřtěných svědků Jehovových se během této prorocké kampaně vyšplhal až na téměř 300 000 v roce 1974. Na všeobecné zklamání, které zavládlo poté, když se v roce 1975 nic nestalo, zareagoval vysvětlením znalec Písma F. W. Franz, ve kterém prohlásil, že výpočet byl ve skutečnosti správný, pouze výchozí datum nebylo určeno zcela přesně, protože se nemělo vycházet z data stvoření Adama, ale Evy a toto datum není organizaci dosud zcela přesně známo.¹⁵

V důsledku nenaplnění se předpovědi, která se vázala k roku 1975, byla pocíťována nutnost zreformovat způsob fungování organizace, aby se napříště předešlo podobným nedopatřením. Největšími přívrženci reformy byli členové Vedoucího sboru Leo Greenless, Dan Sydlik a Raymond Franz. Jejich snaha o reformu byla podpořena vlivnými členy vedení Miltonem Henschelem a Lymanem Swinglem a již v roce 1975 začaly fungovat dva výbory, které měly připravit reorganizační návrhy. Ještě před koncem roku 1975 byl schválen definitivní koncept.

Od 1. 1. 1976 začala platit reforma, jejímiž hlavními organizačními změnami bylo silné omezení pravomoci předsedy (začal plnit téměř čistě právní funkce); došlo k přeměně Vedoucího sboru z instituce poradní na instituci řídicí, která je vrcholným grémiem a která má rozhodovací pravomoc nejen nad komerční činností Společnosti, ale i nad otázkami věroučnými a jurisdikčními; bylo ustanoveno 6 výborů¹⁶ (pro organizaci, nauku, tisk, školství,

¹³ Srov. REMEŠ Prokop: *Svědkové Jehovovi*, s. 22. Nepublikováno.

¹⁴ odvozeno z hebrejského Galed, což znamená "hromada svědectví", viz *Lidstvo hledá Boha*. Watchtower Bible and Tract Society of New York, Inc. 1992, s. 359.

¹⁵ Srov. REMEŠ Prokop: *Svědkové Jehovovi*, s. 26. Nepublikováno.

¹⁶ Srov. tamtéž

personální otázky řízení), které mají ve své oblasti dozorčí povinnost na celém světě. Tyto výbory tvoří třináctičlenný vedoucí sbor svědků Jehovových, který o otázkách víry, obsahu literatury a organizačních záležitostech rozhoduje na neveřejných zasedáních hlasováním.

Dne 8. 6. 1977 zemřel N. H. Knorr a na jeho místo nastoupil viceprezident Frederick Franz, který v úřadu setrval až do své smrti dne 22. 12. 1992 (ve věku 99 let). Jeho nástupcem byl vedoucím sborem jmenován Milton George Henschel, který byl v této pozici "pouze" do 7. 10. 2000, kdy díky oddělení řídicího orgánu svědků Jehovových od správní rady ho ve funkci prezidenta nahradil Don A. Adams, který není členem řídicího orgánu.

1.2 Dějiny Svědků Jehovových na území bývalého Československa

Přestože již roku 1891 navštívil Ch. T. Russell v rámci své cesty po Evropě také Prahu, z důvodu toho, že se mu situace v Rakousko-Uhersku nejevila pro kazatelskou činnost Badatelů Bible zralá, působení svědků Jehovových u nás začalo až v roce 1907, kdy do Čech docházel Němec Erler, který zde rozšiřoval Russellovy spisy a rozhlašoval, že roku 1914 dojde k vážným událostem. Mezi maďarským obyvatelstvem působil od roku 1912 Josef Kiss, kterého C. T. Russell vyslal ze Spojených států do Erdelu, aby zde zajistil tisk maďarské literatury Společnosti. Další osobou, tentokrát vyzvanou J. F. Rutherfordem, aby šla kázat na území rakousko-uherské monarchie, konkrétně mezi židovské obyvatele, byl na začátku roku 1914 Max Freschel.¹⁷

Během první světové války navštěvovali němečtí Badatelé Bible své přátele a příbuzné v pohraničí a rozšiřovali zde spisy společnosti Strážná věž. Počet sympatizantů rostl a už od roku 1916 se v Mostě konala pravidelná shromáždění Badatelů Bible.

První česky psaná brožura vyšla až v roce 1920 a časopis Strážná věž začal být česky vydáván jako měsíčník až v roce 1923. V tomto roce byli z odbočky Společnosti v Magdeburku vysláni manželé Gleisnerovi, aby se ujali rozšiřování činnosti v českých zemích. V Mostu byl zřízen sklad literatury, za který Antonín Gleissner odpovídal a z kterého byly dále rozesílány německé i české spisy.

V červnu roku 1923 byl také zmocněn Michal Salata vedením Společnosti (zplnomocňující listina byla podepsána samotným J. F. Rutherfordem) k dozoru nad činností Společnosti v ČSR, ke zřízení a vydržování jejího hlavního úřadu v republice, vést veškeré

¹⁷ Srov. MARTINEK Branislav: *Náboženská společnost a stát. Historie svědků Jehovových v Československu*. Praha: Dingir, 2000, s. 8.

její finanční záležitosti a všeobecně Společnost zastupovat¹⁸. Salata se však záhy odstěhoval na Slovensko a jako hlavní představitel Společnosti dále vystupoval pouze Antonín Gleissner.

Koncem listopadu 1926 bylo přeneseno sídlo Společnosti z Mostu do Brna a o rok později převzala německá odbočka v Magdeburku dohled nad dílem v Československu. V roce 1930 byly v Praze založeny dva spolky, které převzaly právní odpovědnost za dílo svědků Jehovových v naší zemi (pro pořizování publikací sloužil spolek "Strážná věž, biblická a traktátní společnost, československá větev se sídlem v Praze" a právní odpovědnost za všechny kazatele včetně hlášení úřadům pořádaných veřejných i neveřejných shromáždění převzal spolek "Mezinárodní sdružení badatelů bible, československá větev se sídlem v Praze" – k němu zhruba o 2 roky později vznikly pobočky pro Zemi moravskoslezskou, pro Slovensko a pro Podkarpatskou Rus).

Stejně jako i v jiných zemích, Badatelé Bible v Československu přijali roku 1931 jméno "Svědkové Jehovovi".

Z důvodu stížností občanů, které pohoršovalo, že kolportéři (= osoby rozšiřující tiskoviny) šířící literaturu SJ často přijížděli do obcí hromadně a působili zde se svým učením značný rozruch, případně že německy mluvící svědkové Jehovovi kázali v ryze českých oblastech, ministerstvo vnitra vydalo dne 16. 7. 1932 výnos zemským úřadům, kterým bylo dáno nařízení, aby kolportáž SJ nebyla trpěna a aby bylo zakročeno dle trestních a donucovacích prostředků živnostenského řádu pro přestupek §15/1 a § 21, aby legitimace kolportérům byly odebrány, knihy zabaveny a případně proti nim bylo zakročeno i vyhoštěním.¹⁹

Přes veškerou snahu státu omezit činnost SJ v Československu se mu to nedařilo. Důkazem toho je i konání prvního mezinárodního hlavního shromáždění SJ v Praze roku 1932 nebo vydávání dalšího časopisu SJ – "Zlatý věk" (dnes vydávaný pod názvem "Probud'te se!") téhož roku.

V důsledku výnosu ministerstva vnitra v Berlíně ze dne 24. 6. 1933, kterým byla zastavena činnost SJ v Německu, došlo k výraznému nárůstu počtu německých svědků především v pohraničních oblastech Československa. Po zlikvidování odbočky v Magdeburku, která dohlížela na činnost SJ v ČSR, a kde byla tištěna i většina u nás rozšiřovaných spisů Společnosti, byla zřízena kancelář odbočky v Praze.

¹⁸ Srov. MARTINEK Branislav: *Náboženská společnost a stát. Historie svědků Jehovových v Československu*. Praha: Dingir, 2000, s. 9.

¹⁹ Srov. tamtéž

Od srpna 1938 byla zakázána všechna shromáždění a proto se SJ scházeli v bytech po malých skupinkách. Po obsazení pohraničí byly domy svědků střeženy, mnozí SJ byli bití a věznění, někteří byli posláni do koncentračních táborů. Dne 30. března 1939 navštívilo gestapo poprvé kancelář odbočky a zabavilo německé spisy a Bible. Tři svědkové této události (František Kapinus, Bohumil Müller a Vojtech Matejka) zařídili bezpečnější uložení veškeré literatury, opustili odbočku a přešli do ilegality. Během poměrně krátké doby byla asi polovina SJ u nás zatčena a řada z nich prožila (resp. nepřežila) zbytek války v nacistických věznicích a koncentračních táborech.

Během okupace byla činnost SJ prakticky utlumena, bylo ztraceno mnoho adres, zničeno mnoho domů a mnoho lidí bylo po smrti nebo nezvěstných. S odsunem Němců byli odsouváni i SJ německé národnosti, ačkoliv právě tato skupina byla nacisty velmi pronásledována.

Dne 2. 11. 1945 oznámili SJ ministerstvu vnitra ČSR obnovení své činnosti. Ministerstvo formou dvou výnosů vzalo plně na vědomí obnovení obou zákonných spolků ("Mezinárodní sdružení badatelů bible, československé větve se sídlem v Praze" – předsedy se stali Josef Valenta a Bohumil Müller, a "Biblické a traktátní společnosti Strážná věž, československé větve se sídlem v Praze" – předsedy se stali František Kapinus a Josef Valenta).

Komunisty držené ministerstvo vnitra shromažďovalo informace o SJ, do nichž se promítala dobová atmosféra podezřívavosti, všeobecný posun doleva a následná změna smýšlení o lidech s odlišným světonázorem. Také skutečnost, že organizace SJ má centrum ve Spojených státech, byla pro pracovníky ministerstva více než podezřelá. Ministerstvem získané informace byly často naprosto scestné, protože informátoři byli lidé bez přehledu v náboženských otázkách.

Nicméně v letech 1946 a 1947 byly v Brně uspořádány celostátní sjezdy SJ a druhého sjezdu se dokonce zúčastnili i čelní představitelé Společnosti – mimo jiné N. H. Knorr a M. G. Henschel.

Dne 2. 7. 1948 byla zakázána činnost svědků Jehovových na Slovensku, ale už od května 1948 mělo StB k dispozici seznamy SJ, u nichž měly být provedeny domovní prohlídky. V časných ranních hodinách dne 29. 11. 1948 provedla StB prohlídku kanceláří Společnosti v Praze a zabavila zde množství literatury. Také začaly prohlídky u SJ po celém území Československa, které trvaly několik dnů, a řada SJ byla zatčena. Jejich obvinění se

opírala o odpírání výkonu vojenské služby, ohlašování blížícího se konce světa, ale i o zprávy o počtu hodin strávených v kazatelské službě a množství rozšířené literatury, které SJ odesílaly do ústředí v Brooklynu. Tyto zprávy byly vykládány jako šifrované zprávy s citlivými informacemi o stavu v ČSR, které by využili "američtí imperialisté" a jejich spojenci.

V dubnu 1949 byl do pankrácké věznice doručen Františku Kapinusovi úřední dopis zakazující činnost Společnosti a nařizující zabavení jejího majetku. Svou kazatelskou službu SJ poněkud omezili a stáhli se do "podzemí", ale přes všechna represivní opatření státu jejich počet rostl. Přestože státní soud (justice ještě nebyla pod plnou kontrolou komunismu) případ nakonec v červnu 1949 uzavřel pro nedostatek důkazů, nikdo ze zatčených nebyl propuštěn a byli převezeni do táborů nucených prací.

Na jaře roku 1950 byli SJ z táborů nucených prací propuštěni, ale StB vynakládala velké úsilí na přípravu likvidace ilegálně působící společnosti SJ – byla shromažďována jména a adresy svědků spolu se stručnou charakteristikou jednotlivých osob.

Likvidace SJ začala 4. 2. 1952 ráno a trvala několik následujících dnů, během kterých byli zatýkáni předem vytipovaní SJ a prováděny domovní prohlídky. Soudní procesy se zatčenými začaly zhruba o měsíc později a ačkoliv původně bylo zamýšleno, že u některých půjde o procesy veřejné (*"kterými se ukáže masám příslušníků sekty, že bylo zneužito jejich náboženského citění pro nepřátelskou činnost proti republice"*²⁰), nakonec se jednalo o procesy tajné. SJ byli odsouzeni k odnětí svobody (až na 18 let), ztrátě majetku a čestných občanských práv. Ze strany StB byl však stále kladen důraz na práci agentů, kteří měli za úkol proniknout do řad SJ, byly odposlouchávány byty, telefonní hovory, zjišťovány další podrobnosti o chodu organizace atd. Organizace SJ se dokázala vzpamatovat, bylo ustanoveno nové vedení organizace, které nejenom koordinovalo činnost SJ, ale i zorganizovalo pomoc pro ty svědky, kteří byli postiženi zatčením svých blízkých. Koncem roku 1954 byla odstartována další vlna zatýkání a domovních prohlídek, jejímž výsledkem byly opět procesy a rozsudky odnětí svobody pro SJ.

Velké problémy si SJ způsobili při volbách v roce 1954, kdy dle proklamovaných principů křesťanské neutrality a důsledného stranění se politiky nevolili, hlasovací lístky znehodnocovali a to v některých případech i veřejně a s okázalostí.

Po uvěznění vedoucích činitelů Společnosti byli na jejich místa dosazeni automaticky jiní a řadoví svědkové se pod vlivem pronásledování upínali k organizaci ještě

²⁰ MARTINEK Branislav: *Náboženská společnost a stát. Historie svědků Jehovových v Československu*, s. 29.

těsněji. Ministerstvo vnitra se proto zaměřilo na útok proti organizaci SJ zevnitř. K tomu jim "pomáhali" sami někteří SJ, kteří v zájmu záchrany vlastní osoby či rodiny byli ochotni vypovídat nebo jinak spolupracovat. I někteří věznění čelní představitelé Společnosti mluvili o skutečnostech, které mohly mít za následek uvěznění dalších lidí.

Během pohovorů, které pracovníci StB se SJ ve věznicích i na svobodě vedli, se snažili vystupovat velice důvěryhodně a jednat na téměř partnerské úrovni. V důsledku toho se část SJ nechala přesvědčit o upřímnosti záměrů StB, o brzké legalizaci Společnosti, ale i o tom, že některé jejich zastávané postoje nejsou správné.

V roce 1960 byla během amnestie většina vězněných SJ propuštěna na svobodu a vyšlo i květnové vydání Služby Království, které však obsahovalo článek, který mnohé svědky přesvědčil o tom, že československé vedení Společnosti Strážná věž je spíše pod vlivem ministerstva vnitra, než pod vlivem brooklynské centrály. Tento článek mimo jiné utvrdil ve svém postoji tu část fundamentalisticky založených SJ, která se začala v předchozích dvou letech distancovat od nového vedení SJ.

Při červnových volbách v tomto roce se neopakovala situace z roku 1954 a účast SJ u nich, ale i jejich spolupráce, byla StB i ministerstvem vnitra hodnocena jako velmi dobrá (účast SJ u voleb 95%²¹). Články vydávané v časopisech SJ byly cenzurovány pracovníky ministerstva vnitra a také veškeré zprávy, které byly odesílány do Brooklynu.

Ti SJ, kteří se distancovali od stávajícího vedení, si sami v zahraničí obstarávali literaturu Společnosti, překládali ji a rozmnožovali. Po zatčení jejich představeného Vladimíra Matejky se však i mezi nimi objevovaly rozpory. Hlavní pomoc očekávali od vedení ve formě dopisu od N. H. Knorra, ten však přišel až v prosinci 1961 a potvrdil v něm, "*že Společnost uznává bratra A. Janušku a B. Müllera a bratry, kteří s nimi spolupracují, za odpovědné křesťanské dozorce v Československu*"²². Svědkové, kteří přesto odmítali dále spolupracovat s československým vedením Společnosti, byli označeni jako buřiči, sektáři či disidenti a ze sborů svědků Jehovových byli vyloučeni. Přesto řada z nich nadále pokračovala ve své dosavadní činnosti.

SJ se snažili svoji činnost maximálně utajit, ale StB o nich věděla prakticky vše, ať už od vedoucích činitelů SJ, spolupracovníků v řadách Svědků, nebo i z anonymních dopisů. StB kontrolovala i korespondenci adresovanou odbočce. Na SJ byly také vedeny útoky prostřednictvím článků v tisku.

²¹ MARTINEK Branislav: *Náboženská společnost a stát. Historie svědků Jehovových v Československu*, s. 46

²² tamtéž, s. 47.

V důsledku pražského jara 1968 došlo k jednání mezi sekretariátem pro věci církevní a představiteli Svědků Jehovových o možnostech legalizace. Přestože návštěva Bohumila Müllera ústředí v Brooklynu měla za následek ochladnutí vztahu mezi SJ a státní mocí, vedení SJ i nadále poskytovalo ministerstvu vnitra informace, přijímalo od něj některé pokyny a doporučení a snažilo se vést členy organizace tak, aby svou činností nezavdávali orgánům bezpečnosti příčiny k represivním opatřením.

Na konci sedmdesátých let začali SJ s budováním podzemních prostor, kde byly umístěny velmi dobře vybavené tiskárny, ale je pravděpodobné, že o řadě z nich ministerstvo vnitra vědělo a tolerovalo je.²³

Ačkoliv SJ v Československu byli oficiálně zakázanou náboženskou sektou, nakonec vyvíjeli za víceméně nečinného přihlížení státu velmi rozsáhlé aktivity. Je otázkou, do jaké míry o těchto aktivitách StB nevěděla nebo je tolerovala, ale faktem zůstává, že dne 20. 12. 1988 se v Praze konala schůzka členů ústředí SJ (Milton G. Henschel, Theodore Jaracz a Willi Pohl) s vedoucími pracovníky ministerstva vnitra.²⁴

V důsledku "Sametové revoluce" roku 1989 byla StB zrušena a Svědkové Jehovovi mohli působit svobodně. Vedoucím sborem byl požádán zbytek Svědků, kteří se distancovali od československého vedení, aby se spojili s ostatními sbory, ačkoliv byli po dlouhá léta označováni jako sektáři a buřiči.

Náboženská společnost Svědkové Jehovovi (NSSJ) byla v České republice oficiálně registrována 1. 9. 1993 a o rok později dostala darem dům v Praze 9 (Bryksova 939/37; Černý Most 2), který zrekonstruovala a upravila pro potřeby tzv. odbočky. NSSJ v ČR řídí Výbor společnosti tvořený 4-mi členy²⁵ (ke dni 26. 2. 2007 jimi byli Peter Hamadej, Pavol Povědák, Pavel Sommr, Eduard Sobička), přičemž k platnosti právních úkonů jsou zapotřebí podpisy nejméně dvou členů. NSSJ má oprávnění²⁶ ke konání obřadů, při nichž jsou uzavírány církevní sňatky, vyučovat náboženství na státních školách a pověřovat osoby vykonávající duchovenskou činnost k výkonu duchovenské služby v místech, kde se vykonává vazba, trest odnětí svobody.

²³ Srov. MARTINEK Branislav: *Náboženská společnost a stát. Historie svědků Jehovových v Československu*, s. 53.

²⁴ Srov. tamtéž, s. 54.

²⁵ ke dni 23.7.2006 se jednalo o 5-ti členný výbor a byl v něm ještě Antonín Murin

²⁶ <http://www.cns.mkcr.cz/cns/>

Při posledním sčítání lidu v roce 2001 se ke SJ v Česku přihlásilo 23 162 lidí²⁷ (9 367 mužů, 13 795 žen), přičemž průměrný počet zvěstovatelů²⁸ SJ byl 15 558²⁹. V roce 2005 byl průměrný počet zvěstovatelů u nás 15 534³⁰ a ve světě 6 390 016³¹ osob ve 235 zemích.

1.3 Čemu svědkové Jehovovi věří

O tom, čemu svědkové Jehovovi věří, existuje několik publikací v češtině a řada zahraničních prací. Není cílem této práce to pojmut v celé šíři, proto se na tomto místě stručně omezíme pouze na základní nauky SJ.³²

Ačkoliv nauka o Trojjediném Bohu je podle Světové rady církví jedna ze základních pravd, kterou je nutné přijmout, aby si některá církev mohla říkat křesťanská, SJ tuto nauku zcela odmítají. Vývoj nauky o Trojici popisují následovně:

"MNOHO let byl na biblickém základě odpor proti rozvíjející se myšlence, že Ježíš je Bůh. Římský císař Konstantin se pokusil spor vyřešit tím, že svolal všechny biskupy do Nikaje. Dostavilo se jich tam asi tři sta, tedy zlomek celkového počtu.

(.....)

Jakou roli sehrál nepokřtěný císař na Nikajském koncilu? Encyclopaedia Britannica vypráví: „Konstantin sám předsedal, aktivně řídil diskuse a osobně navrhl. . . klíčovou formulaci, která vyjádřila vztah Krista k Bohu ve vyznání vydaném koncilem: ‚jedné podstaty s Otcem‘ (...) Biskupové, zastrašení císařem, až na pouhé dvě výjimky vyznání víry podepsali, mnozí značně proti svému smýšlení.“

Konstantin hrál tedy rozhodující úlohu. Po dvou měsících zuřivé náboženské debaty tento pohanský politik zasáhl a rozhodl ve prospěch těch, kteří říkali, že Ježíš je Bůh. Ale proč? Jistě ne z biblického přesvědčení. „Konstantin v základu vůbec nerozuměl otázkám, které si kladla řecká teologie,“ říkají Krátké dějiny

²⁷ [http://www.czso.cz/csu/edicniplan.nsf/t/D60030FC73/\\$File/41320510.xls](http://www.czso.cz/csu/edicniplan.nsf/t/D60030FC73/$File/41320510.xls)

²⁸ zvěstovatel – osoba, která se aktivně podílí na kázání

²⁹ *Strážná věž*, Watchtower Bible and Tract Society of New York, Inc., 2002, roč. 123, č. 1, s. 19-22

³⁰ *SV*, 2006, roč. 127, č. 3, s. 20-23.

³¹ *tamtéž*, s. 20-23.

³² viz. traktát "Čemu věří svědkové Jehovovi?" (T-14) a brožura "Co od nás Bůh vyžaduje?" In *Watchtower Library 2004 – Czech Edition* [CD-ROM]

křesťanského učení (angl.). Čemu ovšem rozuměl, bylo to, že náboženský rozkol ohrožuje jeho říši, a chtěl proto upevnit své panství.

Nikdo z biskupů v Nikaji však neprosazoval trojici. Rozhodli jen o povaze Ježíše, ale ne o úloze svatého ducha. Jestliže byla trojice jasná biblická pravda, neměli ji tenkrát navrhnout?

PO NIKAJI pokračovaly debaty na tento námět po desetiletí. Ti, kdo věřili, že Ježíš není roven Bohu, se dokonce načas dostali opět do přízně. Ale později rozhodl císař Theodosius proti nim. Ustanovil vyznání víry Nikajského koncilu jako normu pro svou říši a v roce 381 n. l. svolal Konstantinopolský koncil, aby ujasnil její formulaci.

Koncil se dohodl, že postaví svatého ducha na stejnou úroveň jako Boha a Krista. Poprvé se začala objevovat trojice křesťanstva.

Ale ani po Konstantinopolském koncilu se trojice nestala obecně přijímaným vyznáním. Mnozí se stavěli proti ní, a tak si přivodili násilné pronásledování. Až v pozdějších stoletích byla trojice formulována do ustálených vyznání. The Encyclopedia Americana poznamenává: „Plný rozvoj trinitářství nastal na Západě ve středověké scholastice, kdy se objevil pokus o výklad v pojmech filozofie a psychologie.“

(.....) "33

Pravý Bůh je pouze jeden a stvořil všechno v nebi i na zemi. Jeho jediným a pravým jménem je "Jehova" (občas připouštějí a používají i "Jahve"). Má tělo, ale to se nepodobá našemu lidskému tělu. Bůh je Duch, tzn. mnohem vyšší forma života než lidé.

Duch svatý není osobu jako Bůh, ale je to Boží činná síla - ovládaná síla, kterou Jehova Bůh používá k uskutečnění rozmanitých cílů.

Ježíš Kristus je, dle učení SJ, stvořený Bohem a tudíž jemu podřízený. On jediný byl stvořený před počátkem času. Skrze něho pak byl stvořen svět. Před svým lidským narozením sloužil v nebi jako Boží mluvčí. Ježíš neměl lidského otce, a proto nezdědil žádný hřích ani nedokonalost. Nezemřel na kříži, ale na kůlu, a Bůh ho třetího dne nevzkřísil tělesně, ale duchovně. Přesto SJ o Ježíši plně schvalují to, co o něm dosvědčil apoštol Petr: "*Kromě toho v žádném jiném není záchrana, neboť pod nebem není žádné jiné jméno, jež bylo dáno mezi lidmi, jímž máme být zachráněni*"³⁴.

³³ brožura "Trojice", s. 8. In Watchtower Library 2004 – Czech Edition [CD-ROM]

³⁴ Skutky 4:12, Překlad nového světa

Boží Království, které hlásal Ježíš, je skutečná vláda, která bude vládnout z nebe na zem, a Ježíš Kristus je jejím jmenovaným neviditelným králem. Společně s ním se bude na vládě podílet 144 000 těch, kteří jsou křišeni do nebe. "Každá vláda musí mít samozřejmě své poddané"³⁵, a proto miliardy lidí, kteří si to zaslouží, dostanou věčný život na Zemi, která bude přeměněna v krásný ráj. Příchod tohoto Božího Království si však vyžádá přímý Boží zásah do záležitostí na Zemi a SJ na základě proroctví věří, že se tak stane brzy a bude ukončen současný "systém věcí".

Když člověk zemře, přestane existovat. Smrt je opakem života. Mrtví nic nevidí, neslyší ani nemohou přemýšlet. Žádná část člověka nepřežívá smrt těla. Člověk nemá nesmrtnou duši ani nesmrtného ducha.

Nauka³⁶ SJ je zkratkovitě uvedena v následující tabulce:

Nauka	Biblické zdůvodnění ³⁷
Bible je Boží slovo a je pravdivá	2. Tim. 3:16, 17; 2. Petra 1:20, 21; Jan 17:17
Bible je spolehlivější než tradice	Mat. 15:3; Kol. 2:8
Boží jméno je Jehova	Žalm 83:18; Iz. 26:4; 42:8, <i>He</i> ; 2. Mojž. 6:3
Kristus je Boží syn a je Bohu podřízen	Mat. 3:17; Jan 8:42; 14:28; 20:17; 1. Kor. 11:3; 15:28
Kristus byl prvním Božím stvořením	Kol. 1:15; Zjev. 3:14
Kristus zemřel na kůlu, ne na kříži	Gal. 3:13; Sk. 5:30
Kristus zaplatil svým lidským životem výkupné za poslušné lidstvo	Mat. 20:28; 1. Tim. 2:5, 6; 1. Petra 2:24
Kristova jediná oběť byla dostačující	Řím. 6:10; Hebr. 9:25–28
Kristus byl vzkříšen z mrtvých jako nesmrtná duchovní osoba	1. Petra 3:18; Řím. 6:9; Zjev. 1:17, 18
Kristova přítomnost je duchovní	Jan 14:19; Mat. 24:3; 2. Kor. 5:16; Žalm 110:1, 2
Nyní jsme v "čase konce"	Mat. 24:3–14; 2. Tim. 3:1–5; Luk. 17:26–30
Království v rukách Krista bude vládnout ve spravedlnosti a pokoji	Iz. 9:6, 7; 11:1–5; Dan. 7:13, 14; Mat. 6:10
Království přinese zemi dokonalé životní podmínky	Žalm 72:1–4; Zjev. 7:9, 10, 13–17; 21:3, 4

³⁵ traktát "Čemu věří svědkové Jehovovi?" (T-14), s. 4. In *Watchtower Library 2004 – Czech Edition* [CD-ROM]

³⁶ viz. brožura "Svědkové Jehovovi", s. 13. In *Watchtower Library 2004 – Czech Edition* [CD-ROM].

³⁷ není-li uvedeno jinak, je použit Překlad nového světa

Nauka	Biblické zdůvodnění ³⁷
Země nebude nikdy zničena ani zbavena obyvatelstva	Kaz. 1:4; Iz. 45:18; Žalm 78:69
Bůh odstraní nynější systém věcí v har-magedonské bitvě	Zjev. 16:14, 16; Sef. 3:8; Dan. 2:44; Iz. 34:2; 55:10, 11
Ničemní budou navždy odstraněni	Mat. 25:41–46; 2. Tes. 1:6–9
Lidé, které Bůh schválí, obdrží věčný život	Jan 3:16; 10:27, 28; 17:3; Mar. 10:29, 30
Je pouze jedna cesta k životu	Mat. 7:13, 14; Ef. 4:4, 5
Člověk umírá kvůli Adamovu hříchu	Řím. 5:12; 6:23
Lidská duše přestává při smrti existovat	Ezek. 18:4; Kaz. 9:10; Žalm 6:5; 146:4; Jan 11:11–14
Peklo je společný hrob lidstva	Job 14:13, <i>He</i> ; Zjev. 20:13, 14, <i>KB</i>
Nadějí pro mrtvé je vzkříšení	1. Kor. 15:20–22; Jan 5:28, 29; 11:25, 26
Adamská smrt pomine	1. Kor. 15:26, 54; Zjev. 21:4; Iz. 25:8
Pouze malé stádo 144 000 jde do nebe a vládne s Kristem	Luk. 12:32; Zjev. 14:1, 3; 1. Kor. 15:40–53; Zjev. 5:9, 10
144 000 je znovuzrozeno jako duchovní Boží synové	1. Petra 1:23; Jan 3:3; Zjev. 7:3, 4
Nová smlouva je uzavřena s duchovním Izraelem	Jer. 31:31; Hebr. 8:10–13
Kristův sbor je postaven na Kristu samém	Ef. 2:20; Iz. 28:16; Mat. 21:42
Modlit se máme pouze k Jehovovi prostřednictvím Krista	Jan 14:6, 13, 14; 1. Tim. 2:5
Při uctívání nesmějí být používány sochy ani obrazy	2. Mojž. 20:4, 5; 3. Mojž. 26:1; 1. Kor. 10:14; Žalm 115:4–8
Spiritismu je nutné se vyhýbat	5. Mojž. 18:10–12; Gal. 5:19–21; 3. Mojž. 19:31
Satan je neviditelný panovník světa	1. Jana 5:19; 2. Kor. 4:4; Jan 12:31
Křesťan se nesmí účastnit mezicírkevních hnutí	2. Kor. 6:14–17; 11:13–15; Gal. 5:9; 5. Mojž. 7:1–5
Křesťan musí zůstat oddělen od světa	Jak. 4:4; 1. Jana 2:15; Jan 15:19; 17:16
Všechny lidské zákony, které nejsou v rozporu se zákony Božími, je třeba poslouchat	Mat. 22:20, 21; 1. Petra 2:12; 4:15
Přijímání krve do těla ústy nebo přímo do cév porušuje Boží zákony	1. Mojž. 9:3, 4; 3. Mojž. 17:14; Sk. 15:28, 29
Je nutné poslouchat biblické mravní zákony	1. Kor. 6:9, 10; Hebr. 13:4; 1. Tim. 3:2; Přísl. 5:1–23
Dodržování Sabatu bylo určeno pouze Židům a skončilo s mojíšským Zákonem	5. Mojž. 5:15; 2. Mojž. 31:13; Řím. 10:4; Gal. 4:9, 10; Kol. 2:16, 17

Nauka	Biblické zdůvodnění ³⁷
Třída duchovenstva a zvláštní tituly jsou nepatřičné	Mat. 23:8–12; 20:25–27; Job 32:21, 22
Člověk se nevyvinul, ale byl stvořen	Iz. 45:12; 1. Mojž. 1:27; Mat. 19:4
Kristův příklad služby Bohu musí být následován	1. Petra 2:21; Hebr. 10:7; Jan 4:34; 6:38
Křest úplným ponořením symbolizuje zasvěcení	Mar. 1:9, 10; Jan 3:23; Sk. 19:4, 5
Křesťané rádi veřejně svědčí o biblické pravdě	Řím. 10:10; Hebr. 13:15; Iz. 43:10–12

2 Organizační struktura a život Svědků Jehovových

Na všech místech řízení organizace SJ je vždy muž a její struktura je třístupňová:

1. Kristus
2. Pomazaní křesťané ("věrný a rozvážný otrok")
3. Velký zástup "ostatních ovcí"

Hlavou organizace je Kristus. Prostřednictvím andělů dodává informace svému sdělovacímu prostředku, jímž je ostatek pomazaných ze 144 000 ("věrný a rozvážný otrok"). "Tiskovým mluvčím" skupiny pomazaných je biblická a traktátní Společnost Strážná věž se sídlem v New Yorku, kterou vede správní rada. Tato správní rada až do roku 1971 zároveň tvořila Vedoucí sbor svědků Jehovových, ale poté došlo k jeho oddělení od správní rady Společnosti.

Vedoucí sbor má neomezenou pravomoc nad celosvětovou činností SJ. Jako právní nástroj vedení "ostatních ovcí" zřizuje v různých zemích světa odbočky Společnosti Strážná věž. Odbočka představuje samostatnou správní jednotku, která řídí kazatelskou činnost na svém území a produkuje základní literaturu. Každá odbočka je kontrolována pravidelnými inspekcemi zónových "dozorců".

Organizaci odbočky je podřízeno velké množství místních sborů, které jsou uspořádány do krajů, a určitý počet krajů tvoří oblast. Tato ohraničená území podléhají kontrole "cestujících dozorců" (oblastní/krajský cestující dozorce).

Základní administrativní jednotkou řadového členstva je sbor. Sборы se dále člení do studijních skupin, v jejichž čele stojí vedoucí studijních skupin. Z toho důvodu, aby se vedoucí osobně znali s jednotlivými členy a mohli s nimi navázat úzké osobní kontakty, je skupina tvořena ze 3 až 15 věřících. Sbor je veden tzv. "služebním výborem", který je složen z dozorce služby (kontroluje vedoucí studijních skupin), dozorcem školy teokratické služby, tajemníkem a předsedajícím dozorcem.

Členem Svědků Jehovových je každý, kdo je od nich pokřtěn, tzn. "věrný a rozvážný otrok" i "ostatní ovce".

Každý člen sboru by se měl zúčastnit pěti shromáždění týdně, přičemž některá shromáždění jsou spojena, takže setkání jsou 3krát týdně a to většinou v sálech Království, což jsou k tomuto účelu určené prostory (celá budova nebo jen místnosti).

Začátkem týdne se SJ scházejí ke "sborovému studiu", přičemž se používá časopis Strážná věž. Shodně po celém světě je na každý týden předepsáno povinné studium určitých

vybraných statí, které pojednávají zevrubně o vybraných otázkách jehovistické doktríny. Běžně je studium Strážné věže spojeno se "shromážděním s přednáškou", které představuje vzdělávací proslov některého ze starších na určité biblické téma.

Konec týdne bývá věnován "služebnímu shromáždění" a "škole teokratické služby". Program shromáždění se zaměřuje na pokyny a instrukce interního bulletinu SJ "Naše služba Království", kde je program na služební shromáždění přesně načasován (na minuty). Shromáždění je zaměřeno na procvičení schopnosti pronášet biblické rozhovory na daná témata co nejpřesvědčivějším způsobem. Výcvik probíhá metodou praktických demonstrací. Důraz se klade nejen na naukovou stránku argumentace, ale i na vnější formy řečnického projevu.

Páté shromáždění, "studium knihy", se koná někdy mezi předchozími setkáními. Metodou otázek a odpovědí se zde systematicky probírají jednotlivé úžeji zaměřené vzdělávací publikace Společnosti.

Kromě účasti SJ na těchto shromážděních, na která musí být předem připraveni, by každý Svědek Jehovův měl věnovat čas studiu Bible každý den, účastnit se výročních sjezdů a především se musí aktivně zapojit do kazatelské služby a vydávat příležitostné svědectví o své víře.

Do kazatelské služby se zahrnuje nabízení tiskovin SJ především na veřejných místech s vyšší koncentrací osob (vchody do metra, zastávky MHD,...), dále chození od domu k domu a také služba po telefonu, která je obdobná jako služba od domu k domu, ale je využíváno telefonu jako komunikačního média.

Návod na to, jak správně vykonávat kazatelskou službu, je uveden v bulletinu Naše služba Království³⁸ ze září 2001 a dá se shrnout do 3 bodů:

1. připravit se na nabídku
2. být připraven použít Bibli
3. rozvíjet veškerý projevený zájem

O všech činnostech ve sboru se vedou přesné záznamy, které umožňují vedle statistického zpracování i průběžnou registraci jakéhokoliv ochabování v aktivitě jednotlivých členů a zorganizování rychlé nápravy.

V zemích legálního působení vytvářejí SJ tzv. Bétely (Béth-el = Dům Boží), které slouží nejen jako místo jejich pobytu, ale i jako administrativní centrum hnutí.

³⁸ *Naše služba Království*, září 2001, *Watchtower Library 2004 – Czech Edition* [CD-ROM]

Za svou kazatelskou službu nejsou svědkové placeni. I pracovníci ústředí, tiskáren, odboček apod. dostávají jen symbolické kapesné a společnost se stará o jejich ubytování, stravu a základní ošacení.

Mezi hlavní činnosti SJ (kromě kázání) patří vydavatelská činnost (tisk a šíření knih, brožur, kalendářů, časopisů, traktátů a videokazet), stavební činnost (sály Království, sjezdové sály, odbočky) a pomoc při katastrofách.

Tato a další činnost je financována z nejrůznějších forem darů³⁹. V místech shromáždění SJ bývají schránky, které jsou označeny nápisem "Dary na celosvětové dílo (Matouš 24:14)", a tyto schránky slouží pro dary. U peněžní formy daru je možné zvolit formu podmíněného nebo nepodmíněného daru. U podmíněného daru jsou peníze darovány s podmínkou, že až do své smrti si je dárce může vyžádat zpět. Nepeněžní formou daru mohou být šperky, uzavřená životní pojištění ve prospěch NSSJ, vkladové certifikáty, peněžní poukázky, akcie, podílové listy, jiné cenné papíry, prodejní nemovitý majetek (možno i s vyhrazeným právem na doživotní užívání) nebo závěť.

³⁹ *SV*, 2005, roč. 126, č. 21, s. 27-30.

3 Obsah věroučných článků v časopise Strážná věž

3.1 Obecná charakteristika časopisu

"Účelem Strážné věže je vyvyšovat Jehovu Boha jako Svrchovaného Pána vesmíru. Strážná věž sleduje světové události, které jsou splňováním biblických prorocství, a utěšuje všechny národy dobrým poselstvím, že Boží Království brzy zničí ty, kdo utlačují druhé, a změní zemi v ráj. Povzbuzuje k víře v Ježíše Krista, Božího Krále, který již panuje a jehož prolitá krev otevírá lidstvu cestu k věčnému životu. Strážná věž, kterou vydávají Svědkové Jehovovi nepřetržitě od roku 1979, je nepolitická. Drží se Bible jako své autority."⁴⁰

Vznik časopisu Strážná věž (dále už jen SV) je datován od roku 1879, kdy Russell společně s Patonem a Jonesem začal vydávat časopis "Zion's Watch Tower and Herald of Christ's Presens". Kolem časopisu se rychle zorganizovalo progresivní hnutí, které v roce 1880 čítalo již na 30 studijních skupin.

Původně se Strážná věž vydávala jako osmistránkový časopis jednou za měsíc. Ale již od roku 1892 vychází dvakrát měsíčně, a tak je tomu ve většině jazyků dodnes, jen rozsah se zvýšil na 32 stran. V současné době (duben 2007) je Strážná věž vydávána ve 158⁴¹ jazycích při průměrném nákladu 28 578 000⁴² výtisků. Časopis je vždy datován k 1. nebo 15. dni každého měsíce, ale články v něm uvedené jsou určeny ke studiu na shromážděních s téměř měsíčním předstihem.

V Československu byl časopis Strážná věž vydáván až od roku 1923 jako měsíčník. V pozdější době byl vydáván dvakrát měsíčně, ale v dobách pro SJ nepříznivých (v době fašismu a komunismu) bylo vydávání Strážné věže omezeno jen na jedenkrát měsíčně. Od července 1990 je opět vydávána dvakrát měsíčně.

Původně byl časopis Strážná věž prodáván⁴³ za výrobní cenu (čtenářům platby neschopným byl na jejich přání dodáván bezplatně), ale v současné době je poskytován zcela zdarma, případně zájemce může poskytnout sponzorské dary na jeho výrobu, ale neplatí za koupi časopisu jako takového.

Od září 2001 obsahuje bulletin Naše služba Království novou rubriku s názvem "Co říci při nabídce časopisu", která má pomoci SJ při nabízení časopisů Strážná věž a

⁴⁰ SV, 2007, roč. 128, č. 1, s. 2.

⁴¹ tamtéž

⁴² SV, 2007, roč. 128, č. 8, s. 2.

⁴³ MARTINEK Branislav: *Náboženská společnost a stát. Historie svědků Jehovových v Československu*, s. 12.

Probuďte se!. Rubrika obsahuje příklad, jak nabídnout aktuální číslo časopisů tak, aby tato nabídka oslovila potenciálního čtenáře.

Příklad pro Strážnou věž je vždy ve tvaru:

1. nějaké tvrzení zakončené otázkou na osloveného
2. prostor, aby se oslovený mohl vyjádřit
3. citát z Bible
4. informace, že odpověď na položenou otázku a řadu dalších otázek s ní souvisejících je obsažena v aktuálním vydání časopisu Strážná věž

Časopis Strážná věž se používá hlavně při "sborovém studiu". Shodně po celém světě je na každý týden předepsáno povinné studium určitých vybraných statí, které pojednávají zevrubně o vybraných otázkách jehovistické doktríny.

Každé číslo Strážné věže obsahuje několik článků na určité hlavní téma daného vydání a další články určené pro studium ve shromáždění (tyto články jsou určeny pro konkrétní období vymezené datumovým intervalem), nebo pro samostudium. Hlavní téma je často vyjádřeno otázkou ve 3. osobě množného čísla, v celém ročníku 2005 nikdy v 1. osobě množného čísla, což postrádá prvek společenství a působí autoritativně ("my všechno víme, jsme dokonalí - vy se musíte nad sebou zamyslet a neustále se učit").

V každém prvním vydání v měsíci jsou i životní příběhy svědků Jehovových, které mají povzbudit ostatní SJ. V těchto příbězích se vždy objevuje motiv pronásledování (za fašismu, komunismu, odmítnutí nastoupit vojenskou službu apod.) pro věrnost Jehovovi a příslušnost ke SJ.

Nepřavidelně, ale velmi často, vydání obsahuje článek označený "Otázky čtenářů", který se zabývá problematikou, která vychází z Bible. Protože však chybí nějaký kontakt, kam by čtenáři mohli své dotazy zasílat (a kromě toho si SJ své nejasnosti řeší ve sboru), a obsah Strážné věže je (by měl být) celosvětově stejný, nedomnívám se, že by se skutečně jednalo o přímé otázky čtenářů SV.

Časopis SV je vydáván výhradně v tištěné podobě a je nabízen v rámci kazatelské služby SJ, a to je patrně hlavní důvod, proč v dnešní době ještě nedošlo k jeho alespoň částečné distribuci v elektronické podobě. Dalším důvodem může být fakt, že SV je používána při shromážděních, kterých se musí SJ účastnit a tudíž jeho papírová podoba je nezbytná.

Nicméně v důsledku neexistence veřejné elektronické formy je velkým problémem získat např. celý ročník SV najednou pro "nečlena" SJ (pominu-li archiv Národní knihovny České republiky).

Od roku 2008 má být vždy první vydání v měsíci distribuováno široké veřejnosti, ale každé druhé vydání v měsíci nebude nabízeno veřejnosti a bude obsahovat studijní články na shromáždění a interně-organizační informace.⁴⁴

3.2 Hlavní témata Strážné věže v ročnících 2000-2005

Ve věcném rejstříku, který je součástí vždy posledního čísla v roce (tzn. datovaný k 15. prosinci) časopisu Strážná věž, jsou všechny články rozděleny do několika skupin:

- Bible – články v této skupině se zabývají různými překlady Bible, její historií, věrohodností překladů a od roku 2004 se objevují i články zabývající se důležitými myšlenkami jednotlivých knih v pořadí, v jakém jsou uvedeny v Bibli (v Překladech nového světa)
- hlavní studijní články – tyto články slouží při společných shromážděních. Na konci každého takového článku je řada studijních a kontrolních otázek vztahujících se k textu článku
- Jehova – články jsou zaměřeny na Jehovu Boha, jeho projev vůči lidem a očekávání, která má od lidí
- Ježíš Kristus – hlavním tématem těchto článků je osoba Ježíše, jakožto Syna Božího, jeho význam, život a učení
- křesťanský život a vlastnosti – články popisují, jak by měl vypadat křesťanský život a jaké by měl mít atributy
- otázky čtenářů – v těchto člancích jsou odpovědi na otázky položené "čtenáři", které mohou tématicky korespondovat např. s kalendářním obdobím (typicky Vánoce apod.)
- Svědkové Jehovovi – tyto články popisují život, působení a jednání SJ v různých zemích, především tam, kde jsou dosaženy úspěchy v šíření nauky SJ nebo absolvování biblické školy Strážná Věž – Gilead, kde se formují zhruba půlročním studiem noví misionáři

⁴⁴ http://en.wikipedia.org/wiki/Jehovah%27s_Witnesses#Publications (ze dne 5. dubna 2007)

- životní příběhy – jedná se o příběhy SJ (jednotlivců nebo i celých rodin), v kterých jsou zachyceny jejich velmi nelehké životní příběhy plné pronásledování a útlaku pro víru v Jehovu
- různé – všechny ostatní články, které nezapadají do některé předchozí skupiny

Články se mi zdají vesměs těžko čitelné, protože se spíše jedná o řadu tvrzení, kdy každé tvrzení je doloženo citací z Bible, nebo alespoň odkazem do Bible, kde je obsaženo potvrzení předkládaného faktu. Tvrzení nejsou vůbec nebo jen ojediněle a jen krátce nějak podrobněji vysvětlována.

Ke ztížené čitelnosti přispěl i fakt použití jiného překladu Bible (Překlad nového světa), než jaký se používá v katolické církvi, a celkově i styl článků (použité výrazy, slovní spojení apod.) je odlišný od toho, s čím jsem se prozatím setkal – ať už v církevních (křesťanských) nebo světských textech. V řadě článků se mi vůbec nepodařilo najít "červenou nit", která by se táhla od začátku článku do jeho konce, čímž pochopitelně nevylučuji, že tam nebyla vůbec, ale chci tím doložit těžkosti při čtení těchto článků.

Odkazy do Bible mají trošku odlišný formát, než se používá v katolické církvi, ale naprosto to nečiní problém. Název knihy v odkazu je uváděn celý, dále následuje číslo kapitoly a od něj je případně odděleno číslo verše dvojtečkou, např. Lukáš 22:43.

Při procházení jednotlivými vydáními SV ročníků 2000 až 2005 jsem zaznamenal (dle očekávání) velké množství článků věnované Bohu Jehovovi a Ježíši Kristu. Již méně častými, ale i tak několikrát opakovanými tématy SV, byl Dábel a modlitba. Během celých šesti ročníků jsem nenarazil na článek, který by se opakoval. Vždy ono ústřední téma článku bylo pojato nějakým jiným způsobem.

Ačkoliv tradiční "vánoční číslo" (tzn. časopis datovaný k 15. prosinci) vždy obsahovalo článek kritizující slavení Vánoc a připomínající pohanské kořeny tohoto svátku. Vždy to bylo na pozadí nějakého jiného "hlavního" tématu – osoby Ježíše, jeho narození, jeho rodiny apod.

Na základě tohoto rozboru jsou v další části této práce zpracovány ony 4 hlavní témata Strážné věže (Bůh, Ježíš, d'ábel a modlitba), které se objevovaly v ročnících 2000 až 2005 a patrně se vyskytují a budou vyskytovat i v dalších ročnících tohoto časopisu. Struktura zpracování je taková, že následují jednotlivé články významné pro dané téma, stručný popis jejich obsahu, souhrn nauky SJ vycházející z těchto článků a na závěr je uvedena nauka katolické církve, která se odlišuje od nauky SJ.

3.2.1 Bůh

Bůh skutečně vyslyší modlitby⁴⁵

Na několika příbězích lidí, kteří se dostali do nesnází (zemřel manžel, potíže při veřejné službě, manželská krizi apod.) a modlili se k Jehovovi, je demonstrována to, že Jehova Bůh modlitby vyslyší.

Jsou povzbuzováni i ti upřímní lidé, kteří žijí špatným životem a mají pocit, že nejsou hodni toho, aby se modlili. "(.....) *Jehova Bůh je skutečně milostivý a přeje si pomáhat hříšníkům, kteří upřímně činí pokání.*"

Jehova je větší než naše srdce⁴⁶

Článek je zaměřen na ty, kteří jsou sklíčení, kteří se cítí bezcenní, kteří si neodpouštějí chyby z minulosti a nebo se zaměřují natolik na své nedostatky, až jsou přesvědčeni, že Jehova je nikdy nemůže milovat. Všem takovým je snahou článku sdělit, že Bůh zná vrozené slabosti a nedostatky člověka, nebo vliv jeho zázemí, a bere to vše v úvahu.

V článku jsou povzbuzováni i ti svědkové Jehovovi, kteří jsou plaší a zdrženliví a pro něž je kázání dobré zprávy dům od domu obrovským úkolem, v důsledku jehož tlaku by ze služby neměli radost a mysleli si, že jejich veřejná služba má jen malou hodnotu - "*Dokud zůstanou věrně oddaní, nikdy na jejich věrnou službu nezapomene. (Žalm 18:25; 37:28)*".

O Jehovově lásce se může každý ujistovat osobním studiem Bible a biblických publikací vydávaných Jehovovou organizací.

Posilujme svou důvěru v Jehovu⁴⁷

Jehova je milující Bůh, který se o své služebníky stará, proto mu může člověk důvěřovat. O své služebníky se stará a i když dovolí, aby někteří z nich prokázali svou věrnost až do smrti, podporuje je, pomáhá jim zachovat si ryzost a posiluje je, aby až do konce zůstali pevní, radostní a klidní.

Je nutné však svou důvěru v Jehovu posilovat – studiem Bible a biblických publikací vydávaných Jehovovou organizací, modlitbou, účastí na pravidelném společenství a také kazatelskou činností o Království.

⁴⁵ *SV*, 2000, roč. 121, č. 5, s. 5-7.

⁴⁶ *SV*, 2000, roč. 121, č. 9, s. 28-31.

⁴⁷ *SV*, 2001, roč. 122, č. 11, s. 7-10.

Jakubova slova „Jako je tělo bez ducha mrtvé, tak je i víra bez skutků mrtvá.“ (Jakub 2:26) jsou aplikována i na důvěru v Jehovu a proto i ta se musí projevovat skutky, nikoliv jen slovy. *"Měli bychom se učit důvěřovat v Jehovu při všem, co každý den děláme, a měli bychom ho poslouchat i ve věcech, které se mohou zdát nevýznamné. Když pozorujeme, jaké dobré výsledky naše poslušnost má, pak naše důvěra v našeho nebeského Otce sílí a my pak jsme schopni čelit i větším a těžším zkouškám."*

Jehova je Bohem trpělivostí⁴⁸

Na řadě příběhů z Bible (vzpoura Adama a Evy, Noe, Izraelité po vyjití z Egypta, umučení Ježíše Krista atd.) je ukázáno, že Jehova je velmi trpělivý. Jeho trpělivost není známkou slabosti a není bezmezná. Má moc potrestat, ale úmyslně to nedělá ihned, a to proto, aby dal provinilci příležitost změnit se. Jehovova trpělivost je projevem lásky a je v souladu s Božím smyslem pro právo a spravedlnost.

"Proč Jehova projevuje trpělivost? Zejména proto, aby vyvýšil své svaté jméno a ospravedlnil svou svrchovanost. (1. Samuelova 12:20–22) Mravní sporná otázka vznesená Satanem v souvislosti s tím, jak Jehova používá svou svrchovanost, má být před celým stvořením vyřešena uspokojivě, a to vyžaduje čas. (Job 1:9–11; 42:2, 5, 6)"

„Jehovovo požehnání – to obohacuje“⁴⁹

Jehovův lid pěstuje takové vlastnosti, jako je poslušnost, víra a vděčnost za duchovní věci, a dostává při tom bohaté požehnání. Toto požehnání se projevuje tak, že *"Prostřednictvím Ježíše Krista a ‚věrného a rozvážného otroka‘ Jehova bohatě poskytuje duchovní pokrm, který nám pomáhá zůstat na ‚cestě, jež vede do života‘. (Matouš 7:13, 14; 24:45; Jan 17:3) Dalším velkým požehnáním je společenství s našimi křesťanskými bratry. Při shromážděních a při jiných příležitostech pociťujeme velké štěstí, protože jsme ve společnosti těch, kdo stejně jako my uctívají Boha, projevují lásku a upřímně se snaží oblékat si ‚novou osobnost‘ (.....) Naším největším požehnáním však je drahocenná výsada, že můžeme mít osobní vztah k Jehovovi Bohu a následovat šlépěje jeho Syna, Krista Ježíše. (Římanům 5:1, 8; Filipánům 3:8)"*.

Jehova je Dárcem každého daru a to podněcuje srdce projevovat vděčnost za požehnání. To se může dít pomocí druhým, aby i oni se mohli těšit ze stejného požehnání, např. formou nabídky služby biblického studia.

⁴⁸ SV, 2001, roč. 122, č. 21, s. 8-13.

⁴⁹ tamtéž, s. 27-30.

"Naše účast na kazatelském díle a naše dobrovolné dary — to jsou dva způsoby, jimiž můžeme Jehovovi splácet požehnání, které nám dal. Proto dále používejme svých prostředků ve službě Bohu, abychom našli upřímné lidi a pomáhali jim rozvíjet takové vlastnosti, jako je poslušnost, víra a ocenění. Tak s naší pomocí, ochutnají a uvidí, že Jehova je dobrý, a my sami z toho budeme mít radost. (Žalm 34:8)"

Důvěřujte v Jehovu, skutečného Boha⁵⁰

Bůh je skutečným a jeho jméno je Jehova, což znamená "působí, že se stane". Jehova Bůh se tak sám označuje jako Splnitel svých záměrů, což člověk sám sebe takto nikdy označit nemůže, protože si nemůže být jist, že si splní své plány.

"Víme, že mrtví, kteří jsou v Boží paměti, budou v Jehovově ustanoveném čase vzkříšeni neboli přivedeni k životu. (.....) Ano, každý vzkříšený člověk bude mít znovu svou osobnost. Stvořitel je nekonečně moudrý a mocný, a tudíž pro něj není obtížné zapamatovat si osobnost těch, kdo zemřeli, a vzkřísit je. (.....) Jehova oplývá láskou, a proto použije svou dokonalou paměť k tomu, aby přivedl mrtvé lidi zpět k životu v pozemském ráji. Tito lidé budou mít stejnou osobnost, jakou měli před tím, než zemřeli".

Kdo je Bůh?⁵¹

Protože "Prvotní příčina" (jakožto počátek všeho stvoření) se musela vyznačovat nesmírnou inteligencí, předpokladem inteligence je mysl a mysl, která stojí za stvořením, musí patřit osobě. Dochází se k tomu, že Bůh je osoba. "Bůh je skutečná, nestvořená osoba, jež má duchovní tělo". Ke splnění svých záměrů používá svatého ducha, neboli neviditelnou činnou sílu. Jeho jméno je Jehova (v samotném článku je připuštěno "Není (...) zcela jisté, jak se Boží jméno vyslovovalo ve starověké hebrejštině" a jinde je uváděno "Česká výslovnost Jehova se používá již po staletí, a její obdoba v mnoha jazycích je dnes všeobecně přijímána"), ale je také uvedeno, že "Někteří znalci zastávají názor, že výslovnost Božího jména mohla být Jahve".

Ježíš Kristus je Boží Syn, nikoliv Bůh a není Jehovovi roven. "Nebyli si rovni ani před Ježíšovým příchodem na zemi, ani za jeho pozemského života, a Ježíš se nestal rovným svému Otci ani po svém vzkříšení do nebe. (1. Korint'ánům 11:3; 15:28)".

A dále protože duch svatý není osobou, Bůh není v Trojici a nauka o ní není biblická.

⁵⁰ SV, 2002, roč. 123, č. 1, s. 5-7.

⁵¹ SV, 2002, roč. 123, č. 10, s. 4-7.

Jedním způsobem, jak poznávat Boha lépe, je pozorovat jeho stvoření a uvažovat o tom. To však není dostačující. *"Studium Bible je opravdu nejlepší způsob, jak Boha lépe poznat. V Písmu nám Jehova říká daleko více o tom, jakým je Bohem."*

Tetragrammaton v Septuagintě⁵²

Tento krátký článek poukazuje na mylné tvrzení, že Boží jméno Jehovy reprezentované tetragrammatem neboli čtyřmi hebrejskými písmeny יהוה (JHWH) se v opisech Septuaginty nevyskytovalo. Je to vyvráceno odkázáním se na objevy zlomků papýrů tohoto řeckého opisu Bible, kde se tento tetragrammaton objevuje.

Je uvedena i citace učence Georga Howarda: *"Vzhledem k tomu, že v opisech řecké Bible [Septuaginty], která byla Písmem rané církve, bylo ještě Tetragrammaton uvedeno, je logické předpokládat, že když pisatelé N[ového] Z[ákona] citovali z Písma, Tetragrammaton v biblickém textu zachovali."* Na tuto citaci je navázáno tvrzení – *"Zdá se, že zanedlouho po tom opisovači začali místo Božího jména psát náhradní výrazy, jako například Ky'ri•os (Pán) a The•os' (Bůh)"*.

Jehova - Bůh, kterého bychom měli znát⁵³

Těm, kteří postrádají smysl života nebo mají problém se vyrovnat s nějakou tragédií, je jako řešení nabízeno doporučení Bible, aby důvěrně poznali Jehovu. *"Poznávání Jehovy začíná tím, že se pozorně zahledíme do Bible, protože ta o něm pojednává. Dozvíme se z ní také, co od nás Bůh vyžaduje."*

"Sbory svědků Jehovových se scházejí na shromážděních, která jsou určena zvláště k tomu, aby jednotlivým křesťanům pomohla přiblížit se k Jehovovi a s radostí mu sloužit. Ti, kdo se stýkají se svědky Jehovovými, z toho mají užitek ještě v jiném směru. Lidé, kteří uctívají Boha, se mu postupně stále více podobají, a proto svědkové Jehovovi projevují - ovšem v omezené míře - vlastnosti, které projevuje sám Jehova. Jestliže se tedy se svědky Jehovovými scházíme na shromážděních, pomáhá nám to poznávat Jehovu ještě více."

Jehova pečuje o obyčejné lidi⁵⁴

Každého, kdo se cítí být bezcenný, má zlomené srdce a pochybuje o tom, že si ho Bůh všímá, se snaží článek potěšit a přesvědčit, že Jehova Bůh nehledí na tělesnou krásu, společenské postavení nebo bohatství, ale vidí do srdce a pečuje o všechny utiskované.

⁵² SV, 2002, roč. 123, č. 11, s. 30.

⁵³ SV, 2003, roč. 124, č. 4, s. 4-7.

⁵⁴ SV, 2003, roč. 124, č. 8, s. 28-31.

Bůh miloval lidstvo tak, že na zemi poslal svého Syna, aby za nás zemřel, což je důkaz, že je každý Jehovou milován, má pro něj cenu a pečuje o něj.

"Bud'te si jisti, že Jehova miluje pokorné obyčejné lidi. Skutečně 'na něj můžeme uvrhnout všechny svou úzkost, protože o nás pečuje'. (1. Petra 5:7)".

Jak někteří lidé dostali odpovědi⁵⁵

V úvodu článku jsou dva velmi podobné příběhy o lidech, kteří měli řadu otázek, ale jejich katoličtí kněží je nebyli schopni zodpovědět. Až Svědkové Jehovovy jim jejich otázky zodpověděli, přičemž všechny odpovědi pocházely z Bible.

Na dalších příbězích, kdy lidé byli postiženi nějakou pohromou, nemocí nebo smrtí blízkých osob, je vysvětleno, "že svět je pod vlivem svého panovníka, Satana Ďábla, a že se v něm projevuje Satanův duch" a Bůh některé události způsobuje a jiné jen připouští.

"Bůh sice za lidské utrpení nenese odpovědnost, ale nezabraňuje mu - jestliže se totiž lidé rozhodnou, že nechtějí poslouchat jeho přikázání, on si poslušnost nevynucuje. Bůh učinil kroky pro to, abychom mohli žít věčně a šťastně, ale dnes očekává, že dáme najevo, zda jsme ochotni žít v souladu s jeho spravedlivými cestami".

Aby člověk našel uspokojující způsob života, musí poznat, "že Jehova Bůh má láskyplný záměr se všemi, kdo budou rádi poslouchat jeho přikázání". A pokud si takový život někdo přeje, "vřele vás zveme, abyste se účastnili biblických shromáždění v sále Království svědků Jehovových".

Všímá si tvého jednání?⁵⁶

Snahou článku je kladně odpovědět na otázku "Všímá si Jehova tvého jednání?". Na příkladu oběti Abela, která se Bohu zalíbila, je čtenář vybízen, aby přinášel "oběť chvály, totiž ovoce rtů, které se veřejně hlásí k [Božimu] jménu. (Hebrejcům 13:15)" a lidem ve svém okolí ukázal na věci v Bibli, které by na ně zapůsobily.

Těžká služba proroka Enocha je uvedena na povzbuzení všem, kteří jsou vystaveni tlaku svého okolí pro jejich svědectví o Jehovovi.

V závěru je uvedeno, že je třeba Boha napodobovat, všimát si snahy vyvíjené druhými a dát jim své ocenění najevo. "A díky tvému zájmu si možná také uvědomí, že si jich zcela jistě všímá i Jehova."

⁵⁵ SV, 2003, roč. 124, č. 9, s. 4-7.

⁵⁶ tamtéž, s. 28-31.

Jaké Boží zásahy můžeme očekávat?⁵⁷

Aby Jehova Bůh splnil své sliby, celou předkřesťanskou éru mnohokrát zasahoval ve prospěch svého lidu (např. vysvobodil Izraele z otroctví Egypta). Jednalo se však o zásahy, které nebývaly běžné.

"Když dojde ke katastrofě, může být postižen kdokoli a nemusí nutně záležet na tom, zda je někdo věrný Bohu, nebo ne".

Největším Božím zásahem bude "Jehovův velký den" (Sefanjáš 1:14), kdy Bůh skoncuje s veškerou ničemností a mrtví budou přivedeni zpět k životu. Do té doby Bůh každému dává příležitost, aby ho poznal a to *"prostřednictvím poselství o Království, které jeho služebníci ohlašují na celém světě"*.

"Když budete pravidelně číst tento časopis, pomůže vám to pochopit, co Bůh udělal, co dělá nyní a co ještě udělá, aby nám to přineslo štěstí dnes a spolehlivou naději do budoucnosti."

Zajímá se o nás Bůh?⁵⁸

Tento krátký článek má za cíl každého ubezpečit, že Jehova se o něj zajímá, a má se na něj obracet v modlitbě, protože Bůh *"Slibuje, že vyslyší každou upřímnou modlitbu, která je v souladu s jeho vůlí. (Žalm 55:16, 22; Lukáš 11:5-13; 2. Korintánům 4:7)"*.

Až se na zemi bude dít Boží vůle⁵⁹

Článek se zabývá prosbou, která se vyskytuje v modlitbě, kterou Ježíš naučil své učedníky – *"Ať se stane tvá vůle, jako v nebi, tak i na zemi."* - Matouš 6:10.

Do vzpoury Satana a Adama s Evou se Boží vůle děla v nebi i na zemi, avšak vzpourou byla zpochybněna *"a následkem toho vznikly mnohé nejasnosti ohledně toho, co vlastně je Boží vůlí vzhledem k lidstvu"*.

Po záchraně Noema a jeho rodiny Bůh inspiroval věrné muže, aby zaznamenali jeho výroky v Bibli, a tak každému, kdo touží znát Jehovovu vůli, poskytuje vedení.

Až Boží Království nahradí lidské vlády (tzn. až nastane konec současného nefunkčního systému věcí), Bůh jeho prostřednictvím uskuteční svůj záměr, neboli svou vůli k lidstvu a k zemi. Opět se bude dít Boží vůle v nebi i na zemi v plné míře.

⁵⁷ *SV*, 2003, roč. 124, č. 19, s. 4-7.

⁵⁸ *SV*, 2004, roč. 125, č. 1, s. 32.

⁵⁹ *SV*, 2004, roč. 125, č. 8, s. 4-7.

Můžete dělat radost Bohu⁶⁰

V úvodu článku je úvaha nad tím, zda vůbec Bůh cítí a má schopnost radovat se. Na základě citátů z Bible se dochází k tomu, že Jehova je skutečná živá (duchovní) osoba a jakožto takový je schopný myslet i jednat. Jehova odhaluje své vlastnosti, pocity a i to, co má a nemá rád.

Dále se píše o Noemovi, Abrahámovi a Davidovi, kteří se snažili rozradostnit Boží srdce. Na to je navázáno tím, že by každý člověk měl vynaložit úsilí, aby si vybudoval silnou víru a uvedl svůj život do souladu s Jehovovou vůlí, čímž může rozradostnit Jehovovo srdce.

"Je úžasné, že nám Bůh ve své nezasloužené laskavosti odhalil své nádherné vlastnosti a pocity! A je v našich silách rozradostnit jeho srdce. Pokud si přejete to dělat, vybízíme vás, abyste se spojili se svědky Jehovovými v místě svého bydliště. Svědkové Jehovovi se snaží líbit se Bohu a rádi vám ukážou, co se jim samotným v tomto směru osvědčilo jako praktické a dosažitelné."

Na konci článku je v rámečku uvedeno vysvětlení, proč Bible Boha popisuje v "lidských" pojmech – *"Pisatelé Bible byli ,inspirováni Bohem', takže způsob, jak znázornili Boží osobnost, je ve skutečnosti popisem, jehož autorem je sám Bůh. On sám tak popisuje své osobní vlastnosti – tytéž vlastnosti, jež v rozmanité míře vložil do lidí, které stvořil. (2. Timoteovi 3:16, 17) Nejsou to lidské vlastnosti, které by lidé připisovali Bohu, ale ve skutečnosti jsou to Boží vlastnosti, vložené do člověka"*.

Bůh se o vás opravdu stará⁶¹

Článek obhajuje Jehovu před obviňováním z nečinnosti a laxnosti vůči utrpení lidí, např. když je někdo stížen nemocí, hladem, bídou, nějakou pohromou nebo když je někdo blízky zabit nebo zemře v důsledku stáří nebo nemoci.

Jako nejsilnějším důkazem toho, že se Bůh o lidi stará, je ten fakt, že *"Aby opatřil prostředek k vykoupení lidstva z hříchu a smrti, zaplatil za to vysokou cenu. Výkupní cenou byl dokonalý život, který za nás dobrovolně dal Ježíš"*, čímž lidé mají vyhlídku na věčný život, který málem ztratili díky vzepření se Adama a Evy.

Aby člověk nepropadal zoufalství, zlobě nebo aby neztratil víru, je důležité, aby k Bohu získal blízký osobní vztah a činil jeho vůli.

"Stejně i dnes důkladné studium Bible posiluje naši víru a pomáhá nám vytvářet si k Bohu blízký vztah. (Hebrejcům 11:6) Pomáhá nám také přesně rozumět tomu, jak Jehova

⁶⁰ SV, 2004, roč. 125, č. 10, s. 4-7.

⁶¹ SV, 2004, roč. 125, č. 13, s. 4-7.

jedná s lidmi. Bůh nesleduje pouze jejich bezprostřední blaho, ale především mu záleží na vyřešení problémů z dlouhodobého hlediska, a to ve prospěch lidí se správným sklonem srdce."

Co pro nás znamená Jehovova pokora⁶²

Jhovova pokora, o které se píše v Písmu (2. Samuelova 22:36), není chápána jako jeho nějaké omezení možností nebo podřízenost někomu, ale jako vlastnost, která vede Jehovu k tomu, *"aby projevoval milosrdenství a hluboký soucit lidem, kteří se upřímně snaží získat jeho schválení"*. *"I když má Jehova jakožto Svrchovaný Panovník to nejvznešenější postavení ve vesmíru, je ochoten věnovat osobní pozornost každému z nás. Tento fakt nám dává jistotu, že i za těch nejobtížnějších životních okolností můžeme počítat s jeho věrnou pomocí. Nemusíme se bát, že by na nás zapomněl"*.

Ať je pro vás ochranou Jehovova „řeč“⁶³

Na příkladech je ukázáno, že "Jhovova řeč je přečištěná. Je štítem všem, kdo ho činí svým útočištěm." (Žalm 18:30)

Izraelité byli ochráněni Jehovovými předpisy ohledně stravy, hygieny a karantény před mnoha chorobami; zákony týkající se vlastnictví půdy, výkupního práva, lichvy a odpuštění dluhů pomáhaly vytvářet stabilní společnost a spravedlivé hospodářské poměry.

V současné době jsou aktuální především předpisy o mravní čistotě, které mimo jiné chrání před pohlavními chorobami.

Na rozdíl od Boha se Satan snaží člověka odvést od Jehovy tím, že mu do srdce zasévá násilnického ducha. Že se mu to daří, je doloženo nárůstem případů masových vrahů. *"Lidé, kteří lpí na biblických zásadách, chrání svou mysl i srdce před jakoukoli formou zábavy, jež rozněcuje touhu po násilí."*

V závěru je uvedeno varování – *"Nepřidávej nic k [Božím] slovům, aby tě nepokáral, a aby ses nemusel prokázat jako lhář"* (Příslloví 30:6).

Jehova vás neopustí⁶⁴

Článek demonstruje příslib Jehovy "Rozhodně tě neopustím, rozhodně tě ani nezanechám" (Hebrejcům 13:5; 5. Mojžíšova 31:6) na příkladu dvou rodin, kde oba manželé přišli o práci. Na jejich příběhu jsou povzbuzováni všichni, kteří přišli o práci, aby neztráceli

⁶² *SV*, 2004, roč. 125, č. 21, s. 29-30.

⁶³ *SV*, 2005, roč. 126, č. 17 s. 28-31.

⁶⁴ *SV*, 2005, roč. 126, č. 20 s. 8-11.

víru v Jehovu a trpělivě čekali na jeho pomoc, nikoliv pasivně, ale aktivně – v případě ztráty zaměstnání hledali v pracovních agenturách, po známých nebo v inzerátech. Při tom však nesmí být zanedbány duchovní potřeby, vynechávány křesťanská shromáždění nebo kazatelská činnost. Práce, ačkoliv by byla dobře placena, ale bránila by v plnění křesťanských povinností, má být odmítnuta.

"Udělejte všechno, co je ve vašich silách, a zbytek nechte na Jehovovi."

3.2.1.1 Souhrn článků o Bohu ve Strážné věži a učení katolické církve

Bůh je skutečná, nestvořená osoba, jež má duchovní tělo. Jeho jméno je Jehova, což vychází z Tetragrammatonu v Septuagintě, neboli čtyř hebrejských písmen יהוה (JHWH). Ke splnění svých záměrů používá svatého ducha, neboli neviditelnou činnou sílu. Ježíš Kristus je Boží Syn, nikoliv Bůh a není Jehovovi roven.

Jehova Bůh miluje lidi a stará se o ně. Vidí do jejich srdcí a slyší všechny jejich prosby. Bůh některé události způsobuje a některé pouze dopouští. S každým člověkem má trpělivost, dává příležitost každému, aby Boha poznal, a trpělivě čeká, zda se provinilci obrátí a budou litovat svých hříchů – poslušnost si nevynucuje. Ani když Adam s Evou neposlechli Jehovův zákaz, nezavrhnul lidstvo navěky. Opatřil prostředek k vykoupení lidstva z hříchu a smrti, zaplatil za to vysokou cenu, kterou byl dokonalý život, který za nás dobrovolně dal Ježíš.

Jehova Bůh projevuje trpělivost zejména proto, aby vyvýšil své svaté jméno a ospravedlnil svou svrchovanost, která byla zpochybněna Satanem.

Každému, kdo touží poznat a podřídit se Jehovově vůli, poskytuje vedení a ochranu. Na nikoho nezapomíná, ale jedná v souladu se svou vůlí.

Největším Božím zásahem bude "Jhovův velký den", kdy Bůh skoncuje s veškerou ničemností a mrtví budou přivedeni zpět k životu v ráji a budou mít svojí osobnost, kterou měli a která je v paměti Jehovy. A opět se bude dít Jehovova vůle na nebi i na zemi v plné míře.

O Bohu se lze nejlépe dozvědět v Bibli – jejím studiem – a také v biblických textech vydávaných Jehovovou organizací.

Katolická církev vyznává, že Bůh je jeden, ale jsou v něm tři osoby: Otec, Syn a Duch svatý – Bůh je Trojjediný. Tuto pravdu si připomínáme vždy při znamení kříže.

Vše, co Bůh činí, je dílem celé nejsvětější Trojice, která navenek jedná prostřednictvím jedné Boží přirozenosti. Nicméně každá osoba si uchovává své vlastní charakteristiky vyplývající z vnitrotrinitárních vztahů.⁶⁵

Člověk je stvořen k Božimu obrazu a podobě a proto může Boha s jistotou poznat ze stvořených věcí přirozeným světlem lidského rozumu, nicméně člověk naráží na mnoho obtíží, které mu to znesnadňují, proto potřebuje být osvěcen Božím zjevením.⁶⁶ Toto Boží zjevení je předáváno apoštolskou tradicí a v Písmu svatém (tradice je starší než Písmo, předává Boží slovo svěřené Kristem a Duchem svatým apoštolům).

Bůh je duch, a ačkoliv všichni tvorové mají určitou podobnost s Bohem, On přesahuje každého tvora – každá podobnost mezi Stvořitelem a stvořením je zároveň ještě větší nepodobností.

Bůh je věčný, všudypřítomný, vševědoucí, všemohoucí, nejvyšší svatý a spravedlivý. Vždy, když se mluví o Bohu, je nanejvýše vhodné postupovat ve třech krocích: první je prosté tvrzení (via affirmationis), ve druhém kroku dochází k popření onoho tvrzení (via negationis) a následuje poslední krok, kterým je ono tvrzení vystupňováno na nejvyšší míru (via eminentiae).⁶⁷

Bůh stvořil vše viditelné i neviditelné, člověka stvořil jako hmotné tělo s duchovou (nesmrtelnou, rozumnou a svobodnou) duší, které se při smrti odloučí, při vzkříšení však Bůh vrátí proměněnému tělu nepomíjející život spojením s duší. Bůh stvořil člověka jako muže a ženu.

3.2.2 Ježíš

Jak nám může Ježíš Kristus pomáhat⁶⁸

V článku je pojednání o způsobu, jakým Ježíš Kristus lidem pomáhá nyní, po jeho výstupu do nebe. Dle článku je Ježíš v nebesích pro lidstvo "veřejným služebníkem", jehož činnost se podobá činnosti, kterou ve starých dobách vykonával izraelský velekněz ve prospěch "Božích ctitelů". Tzn. píše se zde o jeho "velekněžství", které je dokonalejší v první řadě o to, že obětoval vlastní krev, dále mu byla dána nesmrtelnost – z čehož plyne, že je stále živý a přimlouvá se za lidi. Jako člověk na zemi zakusil hlad, žízeň, únavu, úzkost, bolest

⁶⁵ Srov. POSPÍŠIL Ctirad V.: *Ježíš z Nazareta, Pán a Spaistel*, třetí doplněné vydání, Praha - Kostelní Vydří: Krystal OP - Karmelitánské nakladatelství, 2006, s. 191.

⁶⁶ Srov. *KKC*, čl. 36-38.

⁶⁷ Srov. POSPÍŠIL Ctirad V.: *Hermeneutika mysteria*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2005, s. 108

⁶⁸ *SV*, 2000, roč. 121, č. 6, s. 5-9.

i smrt, vydržel vypětí a nepodleh tlakům, a to ho připravilo na službu v postavení velekněze ve prospěch trpícího lidstva.

S odkazem na Galat'anům 3:13; 4:5; 2. Petra 2:1 je Ježíš označen jako "*majitel, který koupil lidský rod*", což by lidé měli z vděčnosti uznat a mělo by je to podněcovat ke snaze se o něm a o jeho milujícím Otci, Jehovovi Bohu, dozvědět více, k čemuž slouží křesťanský sbor svědků Jehovových, jakožto nástroj, jehož prostřednictvím je možné dostat "*aktuální duchovní pokrm, povzbuzení a vedení*".

„Pán byl skutečně vzbuzen!“⁶⁹

Článek poukazuje na skutečnost Ježíšova vzkříšení na základě zprávy ve všech čtyřech evangeliích a zabývá se pravdivostí Ježíšovy smrti na mučednickém kůlu, skutečností prázdného hrobu a působení vzkříšeného Ježíše před nanebevstoupením.

Fakt Ježíšovy smrti na kůlu je podložen potvrzením od setníka, který jakožto profesionál zjistil, že skutečně nastala smrt, a na základě tohoto potvrzení mohl Josef z Arimatie Ježíšovo tělo pohřbít.

Myšlenka, že Ježíše z hrobu odnesli jeho přátelé (apoštolové), je odmítnuta z toho důvodu, že hrobka byla střežena strážení, apoštolové byli po Ježíšově popravě sklíčení a ani jeden z nich se k tomu během svého života nepřiznal.

Druhá možnost, že Ježíšovo tělo z hrobu odnesli jeho nepřátelé, je absurdní, neboť ti by byli prvními, kteří by jeho tělo ukázali v okamžiku, kdy apoštolové s překvapivou odhodlaností hlásali Ježíšovo vzkříšení.

Skutečnost vzkříšeného Ježíše je doložena v Bibli výpovědí řadou očitých svědků, kteří ho viděli a setkávali se s ním po dobu 40 dní od okamžiku prázdného hrobu, a také je poukázáno na šířící se křesťanství v prvním století a později, což je bráno za důkaz toho, že Ježíš je živ.

Jak Ježíš zachraňuje?⁷⁰

Jako fakt je vzato, že lidé mohou být zachráněni díky Ježíšově smrti, ale cílem tohoto článku je zodpovědět otázku "*Jak se může smrtí jednoho člověka zaplatit za hříchy mnoha lidí?*" a "*Jak nás může Ježíšova smrt zachránit?*".

Ježíš měl položit svůj život, protože si Bůh přál vyřešit situaci, která vznikla následkem Adamova hříchu, za který byl Adam s Evou správně a spravedlivě Jehovou Bohem

⁶⁹ *SV*, 2001, roč. 122, č. 6, s. 4-7.

⁷⁰ *SV*, 2001, roč. 122, č. 22, s. 4-6.

odsouzení. Rozsudek vynesený Jehovou nad Satanem Ďáblem (1. Mojžíšova 3:15) je interpretován následovně – *"Položím nepřátelství mezi tebe a ženu [Boží nebeskou organizaci] a mezi tvé semeno [svět pod Satanovou vládou] a její semeno [Ježíše Krista]. On ti [Satane] zhmoždí hlavu a ty mu zhmoždiš patu [Ježíšova smrt]."* To vyjadřuje Jehovův záměr, *"že jeho nebeský duchovní Syn má přijít na zemi, aby zde žil jako dokonalý muž Ježíš".*

Na základě zákona, který Bůh dal starověkému izraelskému národu - "duši za duši" (2. Mojžíšova 21:23) ("*...oko za oko, zub za zub....*") se dochází k tomu, že smrt, která by pokryla přestupky lidstva, musela mít stejnou hodnotu jako to, co Adam ztratil svou neposlušností, a je předkládáno - *"Adamova smrt neměla žádnou cenu, Adam si ji za svůj hřích zasloužil. Ježíšova smrt však měla velkou cenu, protože Ježíš zemřel v bezhříšném stavu. Jehova Bůh mohl přijmout hodnotu Ježíšova dokonalého života jako výkupné za poslušné potomky hříšného Adama".*

Skutečný Ježíš. Kdo to vlastně byl?⁷¹

Smyslenost osoby Ježíše je odmítnuta na základě toho, že jeho skutečná existence nikdy nebyla zpochybněna ani odpůrci křesťanství ve starověku – první spory se na toto téma objevují až koncem osmnáctého století.

Na základě výpovědi všech čtyř evangelií je nastíněn Ježíšův postoj k nemocným, chudým, ženám a dětem. Je popsána jeho schopnost rychle rozpoznat, jak smýšlejí druzí, a být vůči nim empatický.

S odkazem na Kolosanům 1:15 je velmi krátce i zmíněno, že Ježíš existoval již před tím, než se stal člověkem, a že byl *"Božím jediným zplozeným Synem, „prvorozeným všeho stvoření“"*.

„Učte se ode mne“⁷²

Čtenář je v návaznosti na Ježíšova slova (Matouš 11:29) na příběhu kající hříšnice (Lukáš 7:36-38) poučen, jak se Ježíš choval k ostatním lidem a to je porovnáno s chováním farizeů. Tento rozdíl v chování je vysvětlován na základě odlišného chápání Boha. Zatímco pro Ježíše je milostivý a soucitný, farizeji je v první řadě chápán jako ten, kdo vyžaduje dodržování pravidel uvedených v Tóře, která byla darována lidu z Boží dobroty a lásky.

Čtenář je vybízen a napomínán, zda se k druhým chová jako Ježíš, který byl milosrdný, laskavý, pozorný, ohleduplný a láskyplný?

⁷¹ *SV*, 2001, roč. 122, č. 24, s. 5-8.

⁷² *SV*, 2001, roč. 122, č. 24, s. 15-20.

Ježíšovo narození — Jak a proč k němu došlo⁷³

S odvolání na Lukáše 1:31, 34–37 je na začátku článku obhajováno Ježíšovo narození z panny Marie. Tento fakt je využit při zdůvodnění, jak mohli být lidé (potomci Adamovi) osvobozeni od hříchu a získat dokonalost – *"Aby bylo učiněno zadost spravedlnosti, musela být zaplácena cena odpovídající hodnotě Adamova života. Touto cenou musel být jiný dokonalý život. Proto Bůh způsobil zázračné narození dokonalého člověka Ježíše, a proto Ježíš dovolil, aby ho jeho nepřátelé usmrtili."*

Ježíš žil v duchovní říši společně se svým nebeským Otcem již od počátku stvoření a pozoroval vzpouru anděla, který přiměl první lidi k neposlušnosti. A aby byl podán důkaz, že Ježíšův nebeský Otec má právo panovat nad vesmírem, Ježíš si přál narodit se jako dokonalý člověk a přitom jako Boží Syn a během svého pozemského života slovem i skutkem dokázal, že Boží panování je oprávněné a podřízení se mu povede k trvalému štěstí.

Poučení ze zprávy o Ježíšově narození⁷⁴

V úvodu je kritika slavení Vánoc odůvodněna tvrzením – *"Kdyby si Bůh přál, aby křesťané Ježíšovo narození slavili, dal by v Bibli zaznamenat přesné datum"*. Naproti tomu den, kdy Ježíš zemřel, je v evangeliích přesně uveden – *"Ježíš zemřel v den Pasachu, a Pasach se držel 14. dne židovského měsíce nisanu, tedy na jaře"*. Navíc Ježíš přikázal, aby si tento den jeho následovníci připomínali na jeho památku (Lukáš 22:19).

O Marii je psáno jako o duchovně smýšlející ženě, která dobře znala Písmo, a se svým manželem Josefem měli nakonec čtyři (vlastní) syny a nejméně dvě dcery (Matouš 13:55, 56). To, že Josef "byl spravedlivý" (Matouš 1:19), se projevovalo mimo jiné tím, že s Marií měl styk až po Ježíšově narození, aby nedošlo k nedorozumění ohledně toho, kdo je Ježíšovým skutečným Otcem.

Ježíš Kristus – Doklady toho, že žil na zemi⁷⁵

Jedním z dokladů Ježíšovy existence jsou přímé nebo nepřímé zmínky ve světských písemnostech během sta let od Ježíšova umučení. Autory těchto písemností jsou Flavius Josephus (dílo Židovské starožitnosti), Tacitus (dílo Letopisy) a Plinius Mladší (dopis císaři Traianovi).

⁷³ *SV*, 2002, roč. 123, č. 24, s. 3-4.

⁷⁴ *SV*, 2002, roč. 123, č. 24, s. 5-7.

⁷⁵ *SV*, 2003, roč. 124, č. 12, s. 4-7.

Za další důkaz je pokládán fakt, že první křesťané hlásali Krista potupně přibitého na kůl, což bylo v příkrém rozporu s představou Židů, Řeků i ostatních národů, a byli ochotni za to i zemřít. Také je poukázáno na neúnavnou kazatelskou činnost Ježíšových následovníků, kteří šířili jeho učení.

V závěru článku je uvedeno, že *"Od chvíle, kdy v roce 1914 vypukla první světová válka, vidíme složené znamení neviditelné přítomnosti Ježíše Krista. Ten již panuje jako Král v Božím Království a má nesmírný vliv. Skutečnost, že máte v ruce tento časopis, je dokladem toho, že se dnes vykonává dílo kázání o Království."*

Ježíšova rodina – Co o ní víme?⁷⁶

Život Ježíše byl působením ducha svatého přenesen z nebe do lůna panny Marie a po jeho narození měli Josef a Marie ještě "vlastní" děti (tudíž nevlastní Ježíšovi sourozence) – 4 chlapce a minimálně 2 dcery (Marek 6:3).

Je uvedeno, že s tímto názorem souhlasí i někteří katoličtí teologové, a je použit výrok Johna P. Meiera, bývalého prezidenta Americké katolické biblické asociace – *"Pokud slovo adelfos [bratr] není v N[ovém] Z[ákoně] použito pouze obrazně nebo metaforicky, ale k označení příbuzenského nebo zákonného vztahu, pak se zde vztahuje výhradně na vlastního nebo nevlastního bratra"*. Tento výrok je citován z knihy *"Bratři a sestry Ježíše - Ekumenický pohled"*⁷⁷, a hned tento výrok je následován výrokem *"Ano, Písmo ukazuje, že Ježíš měl sestry a bratry, kteří byli dětmi Josefa a Marie"*.

Co se můžeme naučit od Ježíšovy pozemské rodiny⁷⁸

Ježíš se narodil do nemajetné rodiny, kde jeho adoptivní otec Josef byl tesařem a i sám Ježíš se stal tesařem. Dokud se Ježíš nenarodil, neměl Josef s Marií pohlavní styky, aby nedošlo k nedorozumění ohledně otcovství dítěte.

O Ježíšových nevlastních bratrích se píše, že patrně v Ježíše uvěřili až po jeho vzkříšení a byli ve skupině jeho následovníků, kteří se před Letnicemi společně modlili s apoštoly (Skutky 1:14). Nevlastnímu bratru Jakubovi je přisouzen list Jakubův na základě odkazů na Skutky 15:6-29; 1. Korint'ánům 15:7; Galat'ánům 1:18, 19; 2:9; Jakub 1:1. A druhému nevlastnímu bratru Judovi je připisován list Judův na základě odkazu na bratra Jakuba (Juda 1). Na závěr je uvedeno – *"Stojí za povšimnutí, že Jakub ani Juda nechtěli*

⁷⁶ *SV*, 2003, roč. 124, č. 24, s. 3.

⁷⁷ J. P. Meier: *The Catholic Biblical Quarterly*, leden 1992, s. 21.

⁷⁸ *SV*, 2003, roč. 124, č. 24, s. 4-8.

spolukřesťany přesvědčovat tím, že by se v těchto dopisech dovolávali svého příbuzenského vztahu s Ježíšem. Jsou pro nás nádherným příkladem skromnosti".

Ježíšovy zázraky - Co se z nich dozvídáme?⁷⁹

V úvodu článku jsou vysvětlována tři řecká slova "dy'na•mis", "te'ras" a "se•mei'on", která jsou v Křesťanských řeckých písmech použita ve spojitosti s Ježíšovými zázraky.

Následuje obhajoba pravdivosti a skutečnosti Ježíšových zázraků. Obhajoba poukazuje na skutečnost, že Ježíš při zázracích a mocných činech nikdy neobracel pozornost sám na sebe, ale staral se, aby zásluha za každý zázrak a s tím spojená sláva byly připisovány Bohu. Ani Ježíšovi nepřátelé skutečnost zázraků nepopírali, ale zpochybňovali moc, díky níž tyto zázraky Ježíš konal.

Ježíš je v evangeliích ukazován jako muž provádějící mocné skutky, který se vyznačuje silnými city a jedinečným soucitem a který měl hluboký zájem o blaho svých bližních.

Na závěr článku jsou uvedena povzbudivá slova – *"Ježíš už brzy uzdraví poslušné lidstvo. Svědkové Jehovovi vám rádi pomohou, abyste se o této nádherné naději dozvěděli víc".*

Jak si máme připomínat Ježíše Krista?⁸⁰

Článek začíná kritikou současného způsobu slavení Vánoc, kdy se v drtivé většině v podstatě jedná jen o komerční záležitost. Z této kritiky se pak přechází k upozornění na skutečnost, že vánoční oslavy mají pohanské kořeny v oslavách ze starého Říma, kdy 25. prosinec byl zasvěcen oslavám "natalis invicti" neboli narození "neporazitelného slunce" a bylo při něm tancováno, hýřeno a rozdávány se dárky.

K tomu, že se Vánoce staly nejoblíbenějším mezinárodním svátkem soustřeďujícím se na zábavu a obchod, přispělo i to, že k oslavám podle římského vzoru byly připojeny i zvyky, jež patřily k jiným zimním svátkům, zejména k těm, jež se slavily v severní Evropě (například vánoční strom a postava Santa Clause). A ve dvacátém století obchodníci a ti, kdo se zabývají průzkumem trhu, nadšeně podporovali každý zvyk, který by mohl přinést velké zisky.

⁷⁹ *SV*, 2004, roč. 125, č. 14, s. 4-7.

⁸⁰ *SV*, 2004, roč. 125, č. 24, s. 4-7.

Dávání si dárku, rodinné setkání a potěšení z dobrého jídla nejsou označovány jako něco, co si Bůh nepřeje - naopak, ale k tomu je mnoho příležitostí kdykoli během roku.

Jak Ježíš Kristus ovlivňuje vás?⁸¹

Článek poskytuje poučení na základě vzoru Ježíše Krista o správném pořadí hodnot v životě, o pěstování přátelství s Bohem, o vytváření přátelských vztahů k druhým, o řešení problémů a o tom, že je třeba se vyvarovat násilných skutků.

Na základě Ježíšova kázání na hoře je ukázáno, že první místo v životě každého člověka je třeba vyhradit věcem duchovním a Bůh se postará o to další, co člověk potřebuje. V návaznosti na to je nutné pěstovat dobrý vztah k Bohu tím, že se člověk bude snažit Boha poznat a jednat v souladu s tímto poznáním.

Na příběhu o dlužníkovi (Matouš 18:23-35) je dokumentováno, že Bůh je ochoten všechny přestupky odpustit pouze tehdy, jestliže člověk odpustí svým bratrům hříchy, kterých se oni dopustili proti němu. Je také upozorněno na kořen řady problémů, který je v myšlenkách na nesprávné žádosti nebo činy.

Na základě Jan 18:36 je postaveno tvrzení, že se křesťané nemají uchýlovat k násilí a jakkoli druhým škodit, z čehož je vyvozováno, že je nezákonné (prohřešek proti Jehovovu zákonu) se účastnit války.

Kdo je Ježíš Kristus?⁸²

Ježíš je prvním stvořením Boha, který byl před tím sám. A protože vše ostatní bylo stvořeno prostřednictvím Ježíše, je nazýván Božím jediným zplozeným Synem. Titul "Slovo" mu náleží proto, že v nebi sloužil před tím, než se narodil jako člověk, jako Boží mluvčí. Během spolupráce Jehovy Boha a jeho Syna (např. na stvoření nebes a země), se mezi nimi rozvíjel mimořádně blízký vztah a Božího Syna to tak ovlivnilo, že se začal svému Otci Jehovovi velmi podobat. Poznávat Ježíše tedy znamená zároveň poznávat Jehovu.

Bůh zázračně Ježíšův život pomocí ducha svatého, neboli Jehovovy činné síly, přenesl z nebe do lůna panny Marie. Protože Ježíš neměl lidského otce, nezdědil žádný rys nedokonalosti. Na zemi měl později několik sourozenců a do svých třiceti let pracoval jako tesař. Pak šel za Janem, aby jím byl pokřtěn. Při křtu Jehova Bůh vylil na Ježíše svého svatého ducha a tím jej pomazal, neboli jmenoval, aby byl Králem Božího přicházejícího Království. Ježíš se tak stal Ježíšem Kristem, tedy Ježíšem Pomazaným. Poté tři a půl roku

⁸¹ *SV*, 2005, roč. 126, č. 6, s. 4-7.

⁸² *SV*, 2005, roč. 126, č. 18, s. 4-7.

cestoval rodnou zemi a oznamoval dobrou zprávu o Božím Království a konal mnoho zázraků.

Ježíšova pozemská pouť byla ukončena smrtí na mučednickém kůle, o tři dny později ho však Jehova Bůh vzkřísil jako duchovní osobu. "*Ježíš dnes není člověk, a není ani Všemohoucí Bůh.*" Panuje jako Král "*A jeho panování se již brzy projeví i na naší zemi (...)*" tím, že vyléčí nemoci a odstraní smrt. Jeho prostřednictvím Bůh vzkřísí miliardy lidí a ti budou moci žít věčně na zemi.

3.2.2.1 Souhrn článků o Ježíši ve Strážné věži a učení katolické církve

Ježíš je Svědky Jehovými chápán jako stvořená bytost – tzn. je popíráno jeho božství. Ježíš, jakožto duchovní bytost, byl nejprve u Boha jako jeho mluvčí ("Slovo") a vše ostatní (nebe i země) bylo stvořeno prostřednictvím Ježíše.

Bůh pak přenesl Ježíšův život z nebe do lůna panny Marie a ona ho porodila, ale rozhodně ne 24. prosince. Po Ježíšově porodu měla Marie se svým mužem Josefem ještě 4 syny a minimálně 2 dcery. Ježíš - dokonalý člověk – pracoval jako tesař do svých třiceti let a pak se nechal od Jana pokřtít, přičemž na něj Bůh vylil svého svatého ducha a pomazal ho, čímž se Ježíš stal Ježíšem Kristem. Tři a půl roku chodil po rodné zemi, konal mnoho zázraků, vyučoval, kázal a ohlašoval Boží Království – to vše, aby podal důkaz, že Jehova má právo panovat nad vesmírem. Po této době byl 14. dne židovského měsíce nisanu umučen na kůlu, ale o tři dny později ho Jehova Bůh vzkřísil opět jako duchovní osobu. Tím, že dokonalý člověk Ježíš zemřel, poskytl Bohu Jehovovi výkupné za poslušné potomky hříšného Adama, a nyní vykonává velekněžskou službu ve prospěch trpícího lidstva, panuje jako Král Božího Království a již velmi brzy uskuteční své království na zemi (tzn., nastane "konec současného systému věcí").

V roce 1914 se ujal Ježíš Kristus kralování v Božím Království a svrhnul Satana a jeho demony do okolí země.

Ve své nauce se katolická církev drží Nicejsko-cařihradského vyznání víry a vyznává, že Ježíš Kristus je skutečným Bohem a člověkem. Skrze Ducha svatého přijal tělo z Marie Panny a narodil se z ní. Maria zůstala pannou, tzn. že Ježíš žádné nevlastní bratry a sestry neměl. Sama Maria byla počata bez poskvrny dědičné viny.

Ježíš nebyl stvořen, ale zrozen (zplozen) z Boha Otce, tzn. je Božím Synem, a skrze něj, pro něj a hlavně on je příčinou všeho stvoření – kristocentrismus. Vtělil se (tzn. přijal

lidskou přirozenost), aby lidi vykoupil z hříchu a dovršil dílo stvoření. Vtělením zjevil nesmírnou lásku Boha k lidem a k celému stvoření a zjevil tajemství Trojice.

Byl ukřižován, tzn. zemřel na kříži, a tím nás vykoupil z hříchu a stali jsme se svobodnými "pro Hospodina". Ježíš je Spasitel a od počátku jím byl. Jeho spása není pouze v jeho učení a jednání, ale hlavně v něm samotném. Ježíš je Slovem, což znamená, že jeho poslání jakožto zjevitel, spasitele a soudce je v dokonalé jednotě s jeho vlastní osobou.⁸³

Katolická církev rok 1914 nepokládá za rok počátku kralování Ježíše Krista v Božím Království. Po svém nanebevzetí "sedí po pravici Otce" = počátek Mesiášovy vlády.⁸⁴ "*Kristovo království je už přítomno v církvi, nicméně ještě není dovršeno příchodem Krále na zem s velkou mocí a slávou.*"⁸⁵

3.2.3 Dábel

Ďábel není pouhou pověrou⁸⁶

Ďábel (Satan) jakožto Boží dokonalý duchovní syn patřil do Jehovovy nebeské rodiny, ale dal přednost vlastnímu zájmu, vzbouřil se a stal se zodpovědný za smrt Adama a Evy. "*Satan tvrdil, že lidé se svobodnou vůlí si o sobě mají plným právem rozhodovat sami.*" Tím zpochybnil, že Boží způsob vlády je správný, a Jehova poskytl čas, aby se ukázalo, že tomu tak není. "*Satan však dále pomocí lži a podvádění působí na lidstvo, aby se odcizilo Bohu, a k rozšiřování svých nauk používá takových lidí, jakými byli v Ježíšově době znalci Zákona a farizeové.*"

K Satanovi se v jeho vzpouře přidali ještě další andělé "*a v Noemově době se zhmotňovali do lidských těl, aby měli sexuální styky „s lidskými dcerami“*".

Ježíš Kristus byl přesvědčen o Ďábově existenci a o jeho podpoře dalšími duchovními tvory. On sám byl od něho pokušen a uzdravoval lidi posedlé demony.

"*Působení Satana a jeho démonů je nyní velmi omezeno. Nemohou se již zhmotňovat, což zřejmě dříve bylo možné. Krátce po tom, co bylo v roce 1914 zřízeno Boží Království v rukou Krista, byli svrženi do okolí země.*" – přesto jsou lidé jím a jeho demony stále ohroženi, protože se snaží každého zaslepit tak, aby nechápal pravdu, a zlomit jeho ryzost ve vztahu k Bohu. K tomu mu může člověk napomoci například tím, že se zabývá okultismem.

⁸³ Srov. POSPÍŠIL Ctirad Václav: *Ježíš z Nazareta, Pán a Spasitel*, třetí doplněné vydání, Praha - Kostelní Vydří: Krystal OP - Karmelitánské nakladatelství, 2006, s. 342 a 71-74.

⁸⁴ Srov. *KKC*, čl. 664.

⁸⁵ *KKC*, čl. 671.

⁸⁶ *SV*, 2001, roč. 122, č. 17, s. 4-7.

Ďábel ne vždy používá brutální metody, ale někdy jedná jako "anděl světla". Na obranu proti němu je důležité číst Boží slovo a modlit se k Jehovovi.

Otázky čtenářů - Vztahuje se biblická zmínka o „luciferovi“ na Satana?⁸⁷

Výraz "lucifer" se v Bibli vyskytuje jen na jednom místě (Izajáš 14:12), ale pouze v některých překladech Bible. Tento výraz je součástí výroku, který byl v první řadě zaměřen proti babylónské dynastii králů, kteří byli velmi domýšliví. Vztahuje se tedy na člověka, ne na duchovního tvora.

"V pyše babylónských panovníků se projevoval postoj ,boha tohoto systému věcí', Satana Ďábla. (.....) Biblická zmínka o „luciferovi“ se však na Satana nevztahuje."

„Postavte se proti Ďáblu“⁸⁸

Satan kazí mysl lidí a deformuje jejich smýšlení – stejně jako Evu se stále snaží přivést lidi na myšlenku, že jejich štěstí závisí na něčem jiném, "co Jehova a jeho Syn neschvalují".

Jehova však poskytuje ochranu všem těm, kdo svým jednáním uznávají jeho neomezenou svrchovanost. Tuto ochranu "Bůh poskytuje prostřednictvím svého Slova, svého ducha a své organizace".

Satan využívá řadu pastí, např. využívá toho, že lidé mají více volného času než dřív a tak existuje spousta laciné zábavy, která má zaměstnávat mysl lidí.

"Na případu Evy jsme viděli, že Satan chtěl zkazit její smýšlení svou vychytralostí. (2. Korintánům 11:3) Jednou z dnešních Ďáblových léček je snaha přimět křesťany k názoru, že čím víc se budou snažit ukázat, že svědkové Jehovovi jsou stejní jako druzí, tím spíš někoho přivedou ke křesťanské pravdě. Takoví křesťané někdy zajdou až příliš daleko, a stane se opak. (Ageus 2:12-14) Jiným Satanovým trikem je to, že podniká zasvěcené křesťany, bez ohledu na jejich věk, aby se opovážili žít dvojitým životem a ,zarmucovali Božího svatého ducha'. (Efezanům 4:30) Do této pasti někteří padli tím, že zneužívali internet."

"(.....) nestačí jen ,postavit se proti Ďáblu'. Musíme se především ,podřizovat' našemu starostlivému Bohu."

⁸⁷ SV, 2002, roč. 123, č. 18, s. 30.

⁸⁸ SV, 2002, roč. 124, č. 20, s. 8-13.

Satan - Mýtus, nebo zlověstná skutečnost?⁸⁹

Satan – duchovní osoba – byl stvořen jako dokonalý a od cesty pravdy a spravedlnosti se odvrátil na základě vlastního rozhodnutí. Satan nalhal první lidské dvojici, že Bůh je připravuje o něco, nač mají právo a na čem závisí jejich blaho – tím zpochybnil způsob, jak Jehova projevuje svou svrchovanost.

"Někdy před potopou se k Satanově vzpouře připojili další andělé. Zhmotňovali se do lidských těl, aby uspokojovali svou žádost po sexuální rozkoši s lidskými dcerami. (1. Mojžíšova 6:1-4)" Tito odpadlí andělé se při potopě vrátili do duchovní říše, *"Byli degradováni do stavu husté duchovní tmy."* a jsou podřízeni Satanovi. Již se zhmotňovat nemohou, ale přesto mohou mít velkou moc nad myslí a životem lidí.

Otázky čtenářů - Je Satan Ďábel schopen číst v lidské mysli?⁹⁰

V Bibli je Satan označován jako "Satan (Odpůrce), Ďábel (Pomlouváč), Had (synonymum výrazu Podvodník), Pokušitel a Lhář" – žádné z těchto pojmenování nenaznačuje a ani Bible to netvrdí, že by byl schopný číst myšlenky.

Ale protože Satan pozoruje lidské chování celá staletí, *"rozezná, jak máme ve zvyku jednat, vidí, jaké zábavě se věnujeme, slyší, o čem se bavíme, a podobně. Leccos o našem smýšlení a o našich pocitech prozradí i výraz obličeje a řeč těla."*

"Křesťané se nemusí obávat, že Satan bude v jejich mysli číst, ale mají vážný důvod uvažovat o tom, jaké myšlenky by mohl chtít do jejich mysli vložit." Je důležité svou mysl naplňovat biblickou pravdou a vyhýbat se vlivům Satanova světa.

Otázky čtenářů - Proč se v Hebrejcům 2:14 říká, že Satan je ten, kdo má prostředek k působení smrti?⁹¹

"Stručně řečeno tím Pavel myslel, že Satan může buď sám nebo zprostředkovaně způsobit lidem fyzickou smrt."

K tomu, aby Ďábel mohl někoho připravit o život, musí mít svolení od Boha Jehovy. Pokud toto svolení nedostane, nemůže tak učinit dle své libovůle.

Smrt může způsobit (má-li od Boha svolení) přímo on sám, nebo prostřednictvím jiných lidí. Nicméně *"Jehova může odčinit jakoukoli škodu, kterou snad Satan nebo jeho nástroje způsobí. Jehova nás ujišťuje, že vzkříšený Ježíš, rozbije Ďáblova díla"*.

⁸⁹ SV, 2002, roč. 123, č. 20, s. 4-7.

⁹⁰ SV, 2003, roč. 124, č. 12, s. 30.

⁹¹ SV, 2003, roč. 124, č. 13, s. 30.

Co je divoké zvíře a co znamená jeho označení⁹²

"Zde dochází na moudrost: Kdo má inteligenci, ať spočítá číslo divokého zvířete, neboť je to číslo člověka; a jeho číslo je šest set šedesát šest." (Zjevení 13:18)

Jména uvedená v Bibli často říkají něco o charakteristických rysech svého nositele nebo o jeho životě. Podobně, jako v biblické knize Daniel různá zvířata znázorňují lidská království nebo říše, tak i ve Zjevení 13:1,2 popsané zvíře symbolizuje celosvětový politický systém, který má svou moc od Satana a je jím ovládán. Ti, kdo mají označení zvířete (666) dávají najevo, že slouží, podporují a uctívají světský politický systém podobající se tomuto zvířeti. (*"Jak? Tím, že prokazují nábožnou úctu politickému státu, jeho symbolům a jeho vojenské moci, v němž vkládají naději a od nichž očekávají záchranu."*)

Číslo šest je "nedokonalá/neúplná sedmička", což je v Bibli naopak symbol pro dokonalost/úplnost. Označení 666 zdůrazňuje nedostatečnost, neboť se číslo 6 třikrát opakuje.

Otázky čtenářů - Co měl Ježíš na mysli, když svým učedníkům řekl: „Začal jsem spatřovat Satana, jak již spadl z nebe jako blesk.“⁹³

Apoštol Jan šedesát let po tomto Ježíšově výroku (Lukáš 10:18) použil podobný způsob vyjadřování (*"Velký drak byl proto svržen, ten prahad, který je nazýván Ďábel a Satan, jenž zavádí na scestí celou obydlenou zemi; byl svržen na zem a jeho andělé byli svrženi s ním"* - Zjevení 12:9). Protože kniha Zjevení je proročskou knihou, v té době ještě Satan svržen na zem nebyl. To se stalo až krátce poté, co *"byl Ježíš v roce 1914 dosazen na trůn jako Král Božího Království"*.

Když Ježíš mluvil o "Satanově pádu na zem", *"radoval se společně se svými učedníky a poukazoval na to, že Satan bude zbaven moci. Více než kterýkoli z učedníků si totiž uvědomoval Ďablovo zlovolné nepřátelství. (.....) Skutečnost, že démoni byli takto podmaněni, byla jen předzvěstí toho, že v budoucnosti Ježíš, jakožto archanděl Michael, povede se Satanem válku a svrhne ho z nebe na zemi."*

Otázky čtenářů - Kde budou démoni během Kristova Tisíciletého panování?⁹⁴

"O tom, kde budou démoni během Kristova Tisíciletého panování, Bible výslovně nemluví. Přesto na tuto otázku můžeme najít logickou odpověď."

⁹² SV, 2004, roč. 125, č. 7, s. 4-7.

⁹³ SV, 2004, roč. 125, č. 15, s. 28.

⁹⁴ SV, 2004, roč. 125, č. 22, s. 30.

Ve verších Zjevení 20:1-3 se mluví o uvrhnutí pouze a jen Satana do propasti. *"Pokud se však anděl s klíčem od propasti - oslavený Ježíš Kristus - zmocní Ďábla a uvrhne ho do propasti, je rozumné se domnívat, že udělá totéž i s démony."*

V roce 1914 se Ježíš Kristus stal v nebesích Králem a od té doby mohou Satan a jeho démoni působit pouze v blízkosti země. *"Můžeme logicky předpokládat, že až Ježíš Kristus ještě více omezí Satanovu aktivitu, aby osvobodil zemi od jeho ničemného vlivu, udělá totéž i s démony."*

"Protože o démonech není výslovně řečeno, že budou uvrženi do propasti, není ani konkrétně napsáno, že z ní budou propuštěni. Mají však stejný úděl jako Satan. Na konci tisíce let budou spolu s Ďáblem propuštěni a budou s ním spolupracovat při závěrečné zkoušce lidstva. Poté budou i oni uvrženi do ohnivého jezera a tak zakusí věčné zničení. (Zjevení 20:7-10)"

Nakolik skutečný je ĎÁBEL pro vás?⁹⁵

Slovo "ďábel" znamená "pomlouvač", tedy ten, který o druhých lže, a slovo "satan" znamená "odpůrce". A Bible mluví od Ďáblovi jako o skutečné osobě.

Jehova Bůh před stvořením lidí dal život velkému množství duchovních tvorů – tito duchové jsou v Bibli nazýváni anděly. Všichni tvorové byli stvořeni dokonalí, bez jediné špatné vlastnosti.

Avšak jeden z těchto dokonalých tvorů (v článku také označovaný jako "Boží duchovní syn") jednal podle své nesprávné touhy a udělal tak ze sebe Satana Ďábla. Zatoužil po obdivu a důležitosti a dychtil po tom, aby ho lidé uctívali. Prostřednictvím hada oslovil první ženu Evu a tvrdil jí, že pokud Eva pojí z onoho Bohem zakázaného stromu, stane se podobnou Bohu, čímž získá právo rozhodovat, co je dobré a co je špatné. Eva tomu uvěřila, neposlechla Boží příkaz a dokázala k tomu navést i Adama. "Od té doby Satan neustále neviditelným způsobem ovlivňuje lidské záležitosti" s cílem odvrátit lidi od uctívání pravého Boha a získat jejich uctívání pro sebe. Při tom využívá toho, že lidé byli stvořeni s duchovní potřebou, a tak Ďábel živí lidstvo náboženskými nepravdami a mnohé náboženské nauky přímo vymyslel.

Další Satanův "trik" pomocí spiritismu zneužívá toho, že člověka přitahují neobvyklé a záhadné věci, tzn. věštění, astrologie, hypnóza, čarodějnictví, hádání z ruky a magie.

⁹⁵ SV, 2005, roč. 126, č. 22, s. 4-7.

Satan Ďábel dále využívá dalších lidských slabostí – např. pýchy a sklonu poddávat se nesprávným tělesným touhám.

Spolehlivým zdrojem poznání, co dělat, aby se člověk před Ďáblými úklady chránil, je Bible.

3.2.3.1 Souhrn článků o Ďáblovi ve Strážné věži a učení katolické církve

Ďábel Satan je jedním z Božích duchovních synů, kteří byli stvořeni dokonalí, tzn. bez jediné špatné vlastnosti. Na základě vlastního rozhodnutí se vzbouřil proti Jehovovi Bohu, když nalhal prvním lidem – Adamovi a Evě, že je Bůh připravuje o něco, nač mají právo a na čem závisí jejich blaho. K Satanovi se přidali ještě další duchovní tvorové a jsou mu podřízeni. Ďábel se snaží odvrátit lidi od uctívání pravého Boha a získat jejich úctu pro sebe. K tomu využívá lidských slabostí, spiritismu, náboženských nepravd a někdy jedná jako "anděl světla". Nemůže číst v lidské mysli, ale hodně toho pozná z lidského chování, mluvení, výrazu obličeje i řeči těla. Satan může způsobit lidem fyzickou smrt, ale vždy jen se svolením Boha Jehovy.

V roce 1914, kdy byl Ježíš dosazen na trůn jako Král Božího Království, byl Satan i s jeho démony svržen z nebe do okolí země. Lidem stále škodí a snaží se je svést ke hříchu, ale nakonec budou zničeni zcela.

Jehova poskytuje ochranu před Satanem a jeho působením prostřednictvím svého Slova, svého ducha a své organizace všem těm, kdo svým jednáním uznávají jeho neomezenou svrchovanost.

Katolická církev na základě Písma a církevní tradice vidí v satanovi (ďáblovi, Luciferovi) bytost padlého anděla, který ještě s jinými anděly ve svobodném rozhodnutí radikálně a neodvolatelně odmítnul Boha a jeho vládu. Hřích andělů nemůže být odpuštěn pro neodvolatelný charakter jejich rozhodnutí, nikoliv pro nedostatek nekonečného Božího milosrdenství.

Satan je čirý duch, působí ve světě z nenávisti k Bohu a k jeho království, které je v Ježíši Kristu, a jeho činnost působí duchovní a nepřímou i fyzické škody. Snaží se strhnout člověka do své vzpoury proti Bohu. Boží dopuštění této ďáblí činnosti je velké tajemství. Nicméně všem, kteří milují Boha, všechno napomáhá k dobrému.

3.2.4 Modlitba

Síla modlitby⁹⁶

V úvodu článku je ta část z příběhu Eliezera, který měl za úkol najít manželku pro Izáka, syna svého pána Abraháma, kdy u studny v modlitbě prosí Jehovu o pomoc s tímto úkolem. Z jeho modlitby je patrná mimořádná víra, pokora a nesobecký zájem o to, co potřebují druzí. *"V tehdejší době Bůh za určitých okolností zázračně zasahoval do událostí, a způsob, jak jednoznačně byla tehdy splněna Eliezerova modlitba, je opravdu neobyčejný."*

Eliezerova modlitba vyslyšena byla, ale Pavel, když prosil o odstranění "ostnu z těla", vyslyšen nebyl. *"Jehova Bůh opravdu naslouchá modlitbám těch, kdo se mu snaží pokorně sloužit. To však neznamená, že jejich prosby vždy splní; Bůh totiž vidí věci z dlouhodobého hlediska. Ví lépe než my, co je pro nás nejlepší. A ještě důležitější je to, že vždy jedná v souladu se svým výslovným záměrem, který je zaznamenán v Bibli."*

Během Tisícileté vlády bude lidstvo uzdraveno ze všech tělesných, duševních i citových onemocnění. *"Upřímní křesťané na tuto slíbenou budoucnost dychtivě čekají V dnešní době sice takové zázračné uzdravení nečekají, ale modlí se k Bohu o útěchu a posilu, aby mohli těžké okolnosti snášet."* Zázračná uzdravení tělesných nemocí byla v prvotním křesťanském sboru, ale posléze byly tyto zázračné dary "odstraněny" a dnes se tak již neděje.

V dnešní době Jehova Bůh poskytuje svým ctitelům uzdravení duchovní. Toto uzdravování Bůh působí kázáním dobré zprávy o Božím Království. *"Modlitby všech, kdo se upřímně modlí o takové duchovní uzdravení, a všech, kdo se modlí o pomoc, aby mohli tuto práci vedoucí k uzdravení vykonávat, jsou rozhodně vyslyšány."*

Bůh skutečně vyslyšá modlitby⁹⁷

Na několika příbězích lidí, kteří se dostali do nesnází (zemřel manžel, potíže při veřejné službě, manželská krizi apod.) a modlili se k Jehovovi, je demonstrována to, že Jehova Bůh modlitby vyslyšá.

Jsou povzbuzováni i ti upřímní lidé, kteří žijí špatným životem a mají pocit, že nejsou hodni toho, aby se modlili. *"(.....) Jehova Bůh je skutečně milostivý a přeje si pomáhat hříšníkům, kteří upřímně činí pokání."*

"Ano, Jehova Bůh laskavě vyslyšá modlitby a „stává [se] dárcem odměny těm, kdo ho s opravdovostí hledají“. (Hebrejcům 11:6) Brzy přijde Jehovův velký den a skoncuje

⁹⁶ SV, 2000, roč. 121, č. 5, s. 3-4.

⁹⁷ SV, 2000, roč. 121, č. 5, s. 5-7.

s veškerou ničemností. Jehova mezitím vyslyší modlitby svých služebníků, kteří se horlivě podílejí na životně důležitém svědeckém díle a prosí při tom o sílu a vedení."

Proč byste se měli modlit?⁹⁸

Modlitba neslouží jen k tomu, aby člověk říkal Jehovovi, co potřebuje, ale je to prostředek, jak se k němu přibližovat. Přibližovat se k němu nelze odříkáváním naučených modliteb, ale vyjadřováním svých vlastních pocitů. Těžko lze předpokládat, že by Jehova naslouchal modlitbám, které nevyjadřují to, co prosící skutečně cítí.

Modlitby mohou být vyslyšeny tak, že prosebníkům někdo z křesťanského sboru pomůže, aby se na základě studia Bible přiblížili Jehovovi Bohu.

"K tomu, abychom se modlili, tedy máme závažné důvody. Modlitba o to, aby přišlo Boží Království a aby se na zemi děla Boží vůle, bude již brzy vyslyšena."

Otázky čtenářů - Je správné obracet se k Bohu v modlitbě, i když v ní neuvedeme slova „v Ježíšově jménu“ nebo nějaké podobné vyjádření?⁹⁹

Bible ukazuje, že když se lidé chtějí přiblížit k Jehovovi v modlitbě, měli by to dělat v Ježíšově jménu (Jan 14:6, 13, 14).

"Dílo Cyclopedia of Biblical, Theological, and Ecclesiastical Literature v pojednání o Ježíšově jedinečném postavení říká: „Modlitba je určena samotnému Bohu, skrze Ježíše Krista jako Prostředníka. Všechny snažné prosby, jimiž se lidé obracejí ke světcům či k andělům, jsou tedy nejen bezcenné, ale jsou rouháním. Uctívání jakéhokoli tvora, bez ohledu na to, jak vysoké má postavení, je modlářstvím, a Boží posvátný zákon je přísně zakazuje.“"

Nicméně lidem nepřísluší rozhodovat o tom, které modlitby Bůh slyší a které ne, a pokud křesťan při modlitbě nebo výroku k Bohu nedopatřením neuvede slova "v Ježíšově jménu" nebo něco podobného, ale projevuje víru v "Božího Syna", nemusí se zatěžovat pocitem viny.

"Ovšem zejména při veřejné modlitbě, která je pronášena jménem přítomných, dávají praví křesťané najevo, že uznávají úlohu, kterou podle Písma zaujímá v Jehovově záměru Ježíš. A poslušně se snaží vyjádřit úctu k Ježíšovi tím, že se ve svých modlitbách obracejí k Bohu Ježíšovým prostřednictvím."

⁹⁸ SV, 2000, roč. 121, č. 22, s. 5-7.

⁹⁹ SV, 2002, roč. 123, č. 8, s. 31.

Proč se máme ustavičně modlit?¹⁰⁰

„Ustavičně se modlete. Ve spojitosti se vším vzdávejte díky.“
(1. Tesaloničanům 5:17, 18)

Pravidelná modlitba může pomoci v těžkých zkouškách. Díky ustavičným (častým) modlitbám se rozvíjí přátelství mezi modlícím se a Bohem Jehovou. V modlitbě je prostor nejenom pro předkládání proseb Jehovovi, ale i pro chválu za jeho laskavé činy. Je ale také důležité, aby jednání prosebníka a i to, oč žádá, bylo v souladu s Božími měřítky a vůlí.

I ti (resp. hlavně ti), kteří mají pocit, že nejsou hodni se modlit, by se měli k Jehovovi modlit, protože "*Otec se bude radovat, když se k němu vrátíme*". "*Jehova nás chce podpořit, a ne nás odsoudit*. (1. Jana 3:19, 20) *A modlitby sborových starších nám mohou duchovně pomoci, neboť takové prosebné žádosti mají „mnoho síly“*. (Jakub 5:13–16)"

„Pane, nauč nás, jak se modlit“¹⁰¹

V tomto článku jsou rozebírány a vysvětlovány první tři prosby modlitby Otčenáš (Matouš 6:9-13), které se týkají Božích záměrů.

Oslovení "náš Otče" zrcadlí důvěrný a přitom uctivý vztah k Jehovovi. Toto oslovení také vyjadřuje uznání, "*že jsme částí velké rodiny mužů a žen, kteří považují Jehovu za svého Životodárce*."

V prosbě "*At' je posvěceno tvé jméno*" je vyjádřena jednoznačná podpora Jehovova práva vládnout celému vesmíru, které bylo zpochybněno Satanovým vzbouřením. "*Pokoj ve vesmíru a pokoj jeho obyvatel závisí na tom, zda Jehovovo jméno bude posvěceno, a na tom, zda se všichni tvorové budou s láskou podřizovat Boží svrchovanosti*. Naše modlitba „at' je posvěceno tvé jméno“ tedy vyjadřuje naši důvěru, že se Jehovův záměr uskuteční, a to k jeho chvále."

Druhá prosba "*At' přijde tvé království*" úzce souvisí s první prosbou, protože "*Jehovovým prostředkem pro posvěcení jeho svatého jména je mesiášské Království, jeho nebeská vláda, jejímž právoplatně ustanoveným králem je jeho Syn Ježíš Kristus*". V této vládě má Kristus "*144 000 společníků ,koupených zprostřed lidstva', kteří spolu s ním vládnou jako králové a kněží*". Toto mesiášské Království bylo v nebi zřízeno v roce 1914, přesto je stále vhodné se o něj modlit, protože "*Toužíme být svědky toho, že Boží Království zasáhne proti Satanovu ničemnému systému věcí, protože tímto zásahem bude posvěceno Jehovovo svaté jméno a budou při něm odstraněni všichni odpůrci Boží svrchovanosti*".

¹⁰⁰ SV, 2003, roč. 124, č. 18, s. 15-20.

¹⁰¹ SV, 2004, roč. 125, č. 3, s. 8-12.

Třetí prosbou "*At' se stane tvá vůle, jako v nebi, tak i na zemi*" je vyjadřována žádost, aby Jehova svůj záměr uskutečnil, a také ochota přizpůsobit svůj život Jehovově vůli. Jehovova vůle v nebesích byla narušena Satanovou vzpourou. Satan poté měl stále přístup na nebeská nádvoří, ale zřejmě krátce po roce 1914 byl i s jeho démony z nebe vypuzen, a proto "V nebi již není slyšet žádný protestující hlas..... Nyní se v nebi skutečně děje Jehovova vůle."

"Církev křesťanstva zemi z Božího záměru vyloučily. Prohlašují, že všichni dobří lidé jdou do nebe (.....) Může snad někdo říci - i s vynaložením veškeré fantazie -, že na zemi zmítané násilím, bezprávím, nemocemi a smrtí se dnes všude děje Jehovova vůle? V žádném případě! Měli bychom se tedy opravdově modlit, aby se Boží vůle děla i na zemi,(.....)".

"Jhovova vůle ohledně země se nikdy nebude moci plně uskutečnit, dokud země bude obývána muži a ženami, kteří odporují Boží svrchovanosti. Bůh použije mocné duchovní síly pod Kristovým vedením a ,zničí ty, kdo ničí zemi'. Celý Satanův ničemný systém věcí, se svým falešným náboženstvím, zkaženou politikou, chamtivým a nepoctivým obchodem a ničivými ozbrojenými silami, bude navždy odstraněn. (Zjevení 11:18; 18:21; 19:1, 2, 11-18) Jehovova svrchovanost bude ospravedlněna a jeho jméno posvěceno."

Jehova se stará o denní potřeby¹⁰²

Tento článek navazuje na předchozí článek („Pane, nauč nás, jak se modlit“¹⁰³) a je v něm dokončeno vysvětlení modlitby "Otčenáš".

Prosbou "*dej nám dnes náš chléb na tento den*" je Jehova Bůh žádán, aby se postaral o denní potřeby – ať už tělesné nebo duchovní – a zároveň je Jehova uznáván jako "Velký živitel". Vše, co člověk jí nebo pije, je Božím darem. Ale neměl by se přespříliš úzkostlivě o to starat, ale neustále na prvním místě hledat království a Jehovovu spravedlnost. "*Také my se denně potřebujeme sytit duchovním pokrmem, který nám Jehova poskytuje prostřednictvím svého Syna. Proto Ježíš ustanovil ,věrného a rozvážného otroka', aby dával domácnosti víry ,pokrm v pravý čas'. (Matouš 24:45) Věrná třída otroka nejen opatřuje hojnost duchovní potravy v podobě biblických studijních pomůcek, ale také nás povzbuzuje, abychom každý den četli Bibli."*

V prosbě "*Odpusť nám naše dluhy, jako i my jsme odpustili svým dlužníkům*" je vyjádřena žádost, aby Jehova Bůh odpustil hříchy prosícího, kterých se dopustil v důsledku

¹⁰² SV, 2004, roč. 125, č. 3, s. 13-17.

¹⁰³ SV, 2004, roč. 125, č. 3, s. 8-12.

zdeděného hříchu. Ono odpuštění souvisí nejenom s upřímnou lítostí a obrácením se, ale také na ochotě odpustit druhým lidem.

Předposlední prosba "*Neuved' nás do pokušení*" a s ní související poslední prosba "*Osvobod' nás od toho ničemného*" je žádostí o pomoc před Satanem a jeho pokušením, který chytá do léček a používá lstivé skutky. "*Satan by rád zastavil naši svědeckou činnost. Prostřednictvím svých pozemských nástrojů, ať už náboženských, obchodních nebo politických, se nás snaží zastrašit. Jestliže však stojíme pevně, Jehova nás osvobodí.*"

Měli bychom se modlit o pomoc k andělům?¹⁰⁴

V Bibli jsou uvedena pouze jména dvou Božích andělů – Michaela a Gabriela. Andělé nejsou pouze neosobní energií nebo silou, ale každý anděl je jedinečnou duchovní osobou, která má jméno. "*Jiní andělé však svá jména sdělit nechtěli. (1. Mojžišova 32:29; Soudci 13:17, 18)*" a Bible žádný seznam jmen andělů neuvádí, "*takže nedává lidem možnost věnovat andělům nepatřičnou pozornost.*"

Jednou z povinností andělů je předávat lidem poselství od Boha. Nemají však "*úlohu přímhlců, kteří by lidské modlitby přinášeli k trůnu Nejvyššího. Bůh rozhodl, aby modlitby byly určeny jemu, a to ve jménu jeho Syna Ježíše Krista*".

"*Pokud k Jehovovi Bohu přistupujeme správným způsobem, on není nikdy natolik zaneprázdněn, že by nám nemohl naslouchat.*"

Má smysl se modlit?¹⁰⁵

Modlitba může mít vliv na to, jak dopadnou nějaké problémy. Modlitba je opravdovou komunikací s láskyplným a mocným Otcem v nebesích, a proto by se v nich měl každý vyjadřovat zcela konkrétně a zároveň trpělivě čekat na to, jak bude Jehova reagovat.

Na všechny modlitby možná Bůh neodpoví přímo nebo je nevyslyší tak, jak je o to prosen, ale každý si může být jist, že pro každý problém nám Bůh "*může ,poskytnout východisko, abychom ho mohli snášet'.* (1. Korint'anům 10:13)".

Modlitba Otčenáš – Jaký význam má pro vás¹⁰⁶

S odkazem na Matouš 6:7 je uvedeno "*Je zřejmé, že Ježíš nechtěl, aby lidé modlitbu Otčenáš odříkávali slovo od slova. (.....) Navíc se Ježíš ani jeho učedníci později strnule nedrželi určitých slov z této vzorové modlitby.*"

¹⁰⁴ SV, 2004, roč. 125, č. 7, s. 32.

¹⁰⁵ SV, 2004, roč. 125, č. 12, s. 32.

¹⁰⁶ SV, 2004, roč. 125, č. 18, s. 4-7.

Modlitba "Otčenáš" (neboli Pánova modlitba) je vzorem, kterým Ježíš ukázal, jaké modlitby jsou Bohem přijatelné, a zároveň v ní jsou odpovědi na některé základní životní otázky.

V modlitbě se mluví o Božím jménu a prosí se o jeho posvěcení, neboli aby bylo odděleno jako svaté. Božím jménem je "Jehova" a jeho používání je jedním ze způsobů, jak jednat v souladu s touto modlitbou.

Je důležité dávat na první místo ve svém životě uctívání Boha a nemít nepřiměřené obavy z ekonomických problémů, kvůli kterým by byly zanedbávány duchovní potřeby.

"Velmi nás povzbuzuje, když víme, že se náš nebeský Otec zajímá o každého z nás. Dokonce pověřil svého Syna Ježíše Krista, aby nás naučil, jak se máme modlit. To nás jistě podněcuje k tomu, že se chceme Jehovovi Bohu líbit." A k tomu, aby se někdo Bohu líbil, je nezbytná jeho víra, která "následuje za slyšeným" (Římanům 10:17). "Svědkové Jehovovi rádi mluví o biblických námětech se všemi lidmi, kteří chtějí získat pravou víru a přejí si sloužit Bohu."

3.2.4.1 Souhrn článků o modlitbě ve Strážné věži a učení katolické církve

Modlitba je komunikací s láskyplným a mocným Jehovou Bohem, prostřednictvím které se s ním rozvíjí přátelství. Prosby předkládané v modlitbě musí být v souladu s jednáním i se smýšlením prosícího, ale hlavně v souladu s Božími měřítky a vůlí. Jehova Bůh všechny správné prosby slyší, ale jedná v souladu se svým záměrem, a proto ne všechny prosby jsou vyslyšeny, nebo jsou vyslyšeny jiným způsobem, než žádal prosící.

K modlitbě neslouží odříkávání "Otčenáše" jako takového. Modlitba "Otčenáš" je pouze vzorem, kde Ježíš ukázal žebříček hodnot, o které se má v modlitbě prosit. Prvořadým zájmem by mělo být posvěcení Jehovova velkého a svatého jména, k čemuž dojde příchodem mesiášského Království a až se bude Boží vůle dít plně jak v nebi, tak i na zemi – o to se má v modlitbě prosit především. Dále může být připojena prosba o každodenní potřeby, odpuštění hříchů a osvobození od pokušení a úskoků Satan Ďábla.

Každá modlitba předkládaná Jehovovi by měla být v Ježíšově jménu, čímž je vyjádřeno uznání úlohy, kterou Ježíš má v Jehovově záměru. Ale každá modlitba musí být k Jehovovi a k nikomu jinému.

Modlitba není jen místem pro prosby, ale je v ní i prostor pro chválu Jehovy Boha za jeho činy a dary. A je určena i pro ty upřímné lidé, kteří žijí špatným životem a mají pocit, že nejsou hodni toho, aby se modlily.

Dle nauky katolické církve je modlitba žití živého a osobního vztahu k živému a pravému Bohu, nebo jinak vyjádřen – pozdvihování mysli a srdce k Bohu. Její chápání je oproti SJ ovlivněno naukou o Trojici.

Duch svatý vychovává k životu modlitby tím, že v ní vzbuzuje projevy, které se obnovují v rámci trvalých forem: velebení, prosby, přímlyvy, vzdávání díky a chvály.¹⁰⁷ Prameny modlitby¹⁰⁸ jsou Boží slovo, liturgie církve, ctnosti víry, naděje a lásky. A křesťanská tradice zahrnuje tři významné projevy života modlitby - ústní modlitba, rozjímání a vnitřní (kontemplativní) modlitba.¹⁰⁹

Modlitba se obrací hlavně k Otci, avšak je také zaměřena k Ježíši. Duch svatý je niterným učitelem křesťanské modlitby. Je možné se modlit s Marií i k Marii.¹¹⁰ Svědky, kteří nás předešli do království (především svaté), můžeme a máme prosit, aby se přimlouvali za nás i za celý svět.¹¹¹ Je dobré se utíkat o pomoc k andělům, neboť jsou určeni k tomu, aby nám pomáhali.

Modlitba Páně ("Otčenáš") je základní křesťanskou modlitbou, tudíž i modlitbou církve – je podstatnou částí Denní modlitby církve a svátostí uvedení do křesťanského života. Nejde jen o pouhopouhý vzor. Prosby v ní předkládané Bohu Otci se dají velmi zhruba vyjádřit následovně¹¹²:

"*Posvět' se jméno tvé*" – Boží jméno má být posvěcováno skrze nás a v nás, jakož i v každém národě a v každém člověku

"*Přijď království tvé*" – prosba o konečný příchod Božího království a jeho růst

"*Bud' vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi*" – prosba k Otci, aby sjednotil naši vůli s vůlí svého Syna, aby se v životě světa dokonal jeho plán spásy

"*Chléb náš vezdejší dej nám dnes*" – důvěra k nebeskému Otci a zároveň prosba o pozemský pokrm, nutný k životu, ale také chléb života: "Boží slovo a Kristovo tělo"

"*Odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům*" – prosba o Boží milosrdenství za naše urážky; milosrdenství však nemůže proniknout do našeho srdce, pokud není podle Kristova příkladu a s jeho pomocí odpuštěno našim nepřátelům

"*Neved' nás v pokušení*" – prosba Boha, aby nám nedovolil vydat se špatnou cestu, která vede ke hříchu

¹⁰⁷ Srov. KKC, čl. 2644.

¹⁰⁸ Srov. KKC, čl. 2720.

¹⁰⁹ Srov. KKC, čl. 2721.

¹¹⁰ Srov. KKC, čl. 2679.

¹¹¹ Srov. KKC, čl. 2683.

¹¹² Srov. KKC, čl. 2858-2864.

"*Ale zbav nás od zlého*" – prosba Boha, aby zjevil vítězství, kterého již dosáhl Kristus nad satanem

Závěr

Tato bakalářská práce se zabývá učením Svědků Jehovových, které bylo hlavním tématem článků šířených v časopise Strážná věž v letech 2000-2005. Práce je rozčleněna do tří hlavních kapitol. První kapitola se zabývá Svědky Jehovovými obecně – jejich dějinami od vzniku, u něhož byl Ch. T. Russell, až po současnost včetně historie jejich působení na území bývalého Československa. V první kapitole je stručně uvedena i oficiální nauka Svědků Jehovových.

Obsahem druhé kapitoly je organizační struktura Svědků Jehovových, jejich činnosti a povinnosti spojené s "členstvím" u Svědků Jehovových. Jsou uvedeny i možnosti, jak se spolupodílet na financování jejich života a všech aktivit.

Jádrem práce je třetí kapitola, jejíž první podkapitola se věnuje časopisu Strážná věž obecně, tzn. jsou o něm uvedeny základní informace. V druhé podkapitole jsou uvedeny tématické skupiny článků publikované ve Strážné věži v ročnících 2000-2005. Při bližší analýze témat v člancích, jsem zjistil, že nejčastěji se vyskytují čtyři témata – Bůh, Ježíš, Dábel a modlitba. Tato čtyři témata jsem zpracoval v samostatných podkapitolách, kdy je nejprve uveden ve stručnosti obsah článků, které se daným tématem zabývají, poté následuje souhrn nauky Svědků Jehovových vyplývající z těchto článků a nakonec je uvedena nauka katolické církve, především ty body, v kterých se obě nauky diametrálně odlišují. Nebylo cílem této práce vést "argumentační válku" nauky katolické církve s naukou Svědků Jehovových. Smyslem bylo předložit obě nauky "vedle sebe" a zvýraznit body, v kterých se obě nauky odlišují.

Odlišnost nauky Svědků Jehovových od nauky katolické církve pramení především z neuznávání Trojjediného Boha Svědky Jehovovými. A to se odráží (zcela logicky) hlavně v nauce o Bohu, Ježíši ale i v nauce o modlitbě.

Bůh je, dle nauky Svědků Jehovových předkládané v člancích Strážné věže, čirým duchem, jehož jméno je Jehova. Vše na nebi i na zemi stvořil jako dokonalé. Prvním stvořeným je Ježíš, jehož prostřednictvím je stvořeno vše ostatní.

Jeden z Božích duchovních synů však zatoužil po úctě, kterou první lidé vzdávali Jehovovi, a vzbouřil se proti Bohu. Je nazýván Satanem nebo Dáblem a v jeho vzpouře proti Bohu se k němu přidali ještě další andělé.

Bůh chce vyvýšit své svaté jméno a ospravedlnil svou svrchovanost, která byla zpochybněna Satanem. Proto přenesl Ježíšův život z nebe do lůna panny Marie a ta ho

porodila jako člověka. Žil na zemi zhruba 33 let, kdy během posledních tří let svého života kázáním, vyučováním a zázraky podával důkaz, že Jehova má právo panovat nad vesmírem. Zemřel umučením na kůlu, ale o tři dny později ho Jehova Bůh vzkřísil opět jako duchovní osobu.

Tím, že dokonalý člověk Ježíš zemřel, poskytl Bohu Jehovovi výkupné za poslušné potomky hříšného Adama, a nyní vykonává velekněžskou službu ve prospěch trpícího lidstva, panuje jako Král Božího Království a brzy přijde uskutečnit své království na zemi, čímž dojde ke konci "současného systému věcí". Potom Jehova Bůh spravedlivé mrtvé přivede zpět k životu a budou mít svojí osobnost, kterou měli a která je v paměti Jehovy.

Modlitba je komunikací s Jehovou Bohem, prostřednictvím které se s ním rozvíjí přátelství. Každá modlitba musí být předkládána přímo Jehovovi (a k nikomu jinému) v Ježíšově jménu, čímž je vyjádřeno uznání úlohy, kterou má Ježíš v Jehovově záměru. Modlitba "Otčenáš" je pouhým vzorem, ve kterém je uvedeno oč má každý správně prosit, proto se nepoužívá při modlitbě tak, že by se z paměti odříkávala.

Ve všech článcích, ačkoliv byly na jedno hlavní téma, se prolínala i jiná témata. Velmi často jsou články psány velmi stroze, nauka je předkládána jako fakta na sebe navazující, jejichž pravdivost je dokládána přímo biblickými citáty nebo jen odkazy na ně. Podrobnější vysvětlení těchto předkládaných faktů je jen ojedinělé, ale nelze přehlédnout, že v novějších vydáních Strážné věže dochází v tomto směru zlehka k obratu.

Styl, jakým jsou články psány, byl pro mne ze začátku velmi problémovým, ale s postupem času, po osvojení si onoho stylu, se články pro mne staly čitelnějšími. Větším problémem bylo v článcích najít onu souvislou "červenou nit", protože v nich jsou myšlenkové skoky, nad kterými jsem se občas velmi pozastavoval.

Články se ve Strážné věži během zkoumaných ročníků 2000-2005 neopakovaly a téma bylo vždy pojato nějakým jiným způsobem. Jako pravidelné téma se objevovaly Vánoce ve vydání Strážné věže ze dne 15. prosince. Vždy téma Vánoc bylo pojato jinak, ale nikdy nechyběla kritika jejich slavení. Dalším pravidelným tématem byly Velikonoce, ať už Ježíšova poslední večeře, nebo jeho smrt. V řadě článků bylo na pozadí cítit očekávání reálně blízkého druhého Ježíšova příchodu a s ním spojeného "konce současného systému věcí".

V článcích je překládána nauka propracovaná a způsob jejího předložení je velmi přesvědčivý, neboť vše je předkládáno velmi jednoduše, pochopitelně, s jistotou a není ponechán prostor žádným pochybnostem.

Použité zkratky

SJ – Svědkové Jehovovi

SV – Strážná věž

Seznam použité literatury a informačních zdrojů

- [1] *Strážná věž*, Watchtower Bible and Tract Society of New York, Inc., 2000-2007.
- [2] *Watchtower Library 2004 – Czech Edition* [CD-ROM]. Watch Tower Bible and Tract Society of Pennsylvania, 2005.
- [3] *Co Bible doopravdy říká?*, Watchtower Bible and Tract Society of New York, Inc., 2005.
- [4] *Lidstvo hledá Boha*. Watchtower Bible and Tract Society of New York, Inc., 1992.
- [5] MARTINEK Branislav: *Náboženská společnost a stát. Historie svědků Jehovových v Československu*. Praha: Dingir, 2000.
- [6] POSPÍŠIL Ctirad Václav: *Hermeneutika mysteria*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2005.
- [7] POSPÍŠIL Ctirad Václav: *Ježíš z Nazareta, Pán a Spasitel*, třetí doplněné vydání. Praha - Kostelní Vydří: Krystal OP - Karmelitánské nakladatelství, 2006.
- [8] REMEŠ Prokop: *Svědkové Jehovovi*. Nепublikováno.
- [9] *Katechismus katolické církve*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2002.
- [10] <http://en.wikipedia.org> (heslo "Jehovah's Witnesses")
- [11] <http://www.czso.cz/>

Další doporučená literatura

- [1] BARTOŠOVÁ Jana: *Rozmluvy z Písem se Svědky Jehovovými*. Praha: Setkávání, 1999.
- [2] ENGELHART Vojtěch: *Kdo jsou svědci Jehovovi?* Olomouc: Maticе cyrilometodějská, 1992.
- [3] FERFECKI Stanislav: *Strážná Věž. Peníze a náboženský podvod*. Praha: Práh, 1997.
- [4] FRANZ Raymond: *Krise svědomí*. Praha: Návrat domů, 1998.
- [5] ŠOUREK Jan Blahoslav: *Svědkové Jehovovi*. Plzeň: Korandův sbor českobratrské církve evangelické, 1993.

Příloha A – statistika vybraných údajů o SJ v ČR a ve světě

Průměrný počet zvěstovatelů¹¹³ Svědků Jehovových

rok	1999 ¹¹⁴	2000 ¹¹⁵	2001 ¹¹⁶	2002 ¹¹⁷	2003 ¹¹⁸	2004 ¹¹⁹	2005 ¹²⁰
ČR	16 058	15 757	15 558	15 584	15 657	15 649	15 534
celkem ve světě	5 653 987	5 783 003	5 881 776	6 048 600	6 184 046	6 308 341	6 390 016

Počet křtů u Svědků Jehovových

rok	1999 ¹²¹	2000 ¹²²	2001 ¹²³	2002 ¹²⁴	2003 ¹²⁵	2004 ¹²⁶	2005 ¹²⁷
ČR	437	401	326	326	312	302	232
celkem ve světě	323 439	288 907	263 431	265 469	258 845	262 416	247 631

Počet sborů Svědků Jehovových

rok	1999 ¹²⁸	2000 ¹²⁹	2001 ¹³⁰	2002 ¹³¹	2003 ¹³²	2004 ¹³³	2005 ¹³⁴
ČR	243	240	236	230	231	231	232
celkem ve světě	89 985	91 487	93 154	95 600	95 919	96 894	98 269

¹¹³ průměrný počet SJ za všechny měsíce služebního roku (služební rok se bere od října do října následujícího roku), kteří se aktivně podílejí na kázání

¹¹⁴ SV, 2000, roč. 121, č. 1, s. 17-20.

¹¹⁵ SV, 2001, roč. 122, č. 1, s. 18-21.

¹¹⁶ SV, 2002, roč. 123, č. 1, s. 19-22.

¹¹⁷ SV, 2003, roč. 124, č. 1, s. 12-15.

¹¹⁸ SV, 2004, roč. 125, č. 1, s. 18-21.

¹¹⁹ SV, 2005, roč. 126, č. 3, s. 19-22.

¹²⁰ SV, 2006, roč. 127, č. 3, s. 20-23.

¹²¹ SV, 2000, roč. 121, č. 1, s. 17-20.

¹²² SV, 2001, roč. 122, č. 1, s. 18-21.

¹²³ SV, 2002, roč. 123, č. 1, s. 19-22.

¹²⁴ SV, 2003, roč. 124, č. 1, s. 12-15.

¹²⁵ SV, 2004, roč. 125, č. 1, s. 18-21.

¹²⁶ SV, 2005, roč. 126, č. 3, s. 19-22.

¹²⁷ SV, 2006, roč. 127, č. 3, s. 20-23.

¹²⁸ SV, 2000, roč. 121, č. 1, s. 17-20.

¹²⁹ SV, 2001, roč. 122, č. 1, s. 18-21.

¹³⁰ SV, 2002, roč. 123, č. 1, s. 19-22.

¹³¹ SV, 2003, roč. 124, č. 1, s. 12-15.

¹³² SV, 2004, roč. 125, č. 1, s. 18-21.

¹³³ SV, 2005, roč. 126, č. 3, s. 19-22.

¹³⁴ SV, 2006, roč. 127, č. 3, s. 20-23.

Příloha B – seznam knih Bible a jejich zkratk

Překlad nového světa ¹³⁵	Ekumenický překlad ¹³⁶
1. Mojžíšova (1Mo)	První Mojžíšova resp. Genesis (Gn)
2. Mojžíšova (2Mo)	Druhá Mojžíšova resp. Exodus (Ex)
3. Mojžíšova (3Mo)	Třetí Mojžíšova resp. Levitikus (Lv)
4. Mojžíšova (4Mo)	Čtvrtá Mojžíšova resp. Numeri (Nu)
5. Mojžíšova (5Mo)	Pátá Mojžíšova resp. Deuteronomium (Dt)
Jozue (Joz)	Jozue (Joz)
Soudci (Sd)	Soudců (Sd)
Rut (Rut)	Rút (Rt)
1. Samuelova (1Sa)	První Samuelova (1S)
2. Samuelova (2Sa)	Druhá Samuelova (2S)
1. Královská (1Kr)	První Královská (1 Kr)
2. Královská (2Kr)	Druhá Královská (2Kr)
1. Paralipomenon (1Pa)	První Paralipomenon resp. 1. Letopisů (1 Pa)
2. Paralipomenon (2Pa)	Druhá Paralipomenon resp. 2. Letopisů (2 Pa)
Ezra (Ezr)	Ezdráš (Ezd)
Nehemjáš (Ne)	Nehemjáš (Neh)
Ester (Es)	Ester (Est)
Job (Job)	Jób (Jb)
Žalmy (Ža)	Žalmy (Ž)
Příslaví (Př)	Příslaví (Př)
Kazatel (Ka)	Kazatel (Kaz)
Šalomounova píseň (Pís)	Píseň písní (Pís)
Izajáš (Iz)	Izajáš (Iz)
Jeremjáš (Jer)	Jeremjáš (Jr)
Nářky (Ná)	Pláč (Pl)
Ezekiel (Ez)	Ezechiel (Ez)
Daniel (Da)	Daniel (Da)
Ozeáš (Oz)	Ozeáš (Oz)
Joel (Joe)	Jóel (Jl)
Amos (Am)	Ámos (Am)
Obadjáš (Ob)	Abdijáš (Abd)
Jonáš (Jon)	Jonáš (Jon)
Micheáš (Mi)	Micheáš (Mi)
Nahum (Na)	Nahum (Na)
Habakuk (Hab)	Abakuk (Abk)
Sefanjáš (Sef)	Sofonjáš (Sf)
Ageus (Ag)	Ageus (Ag)
Zecharjáš (Ze)	Zacharjáš (Za)
Malachiáš (Mal)	Malachiáš (Mal)
	Tóbit – Tóbijáš (Tób)
	Júdit (Júd)

¹³⁵ Bible In Watchtower Library 2004 – Czech Edition [CD-ROM].

¹³⁶ Bible. Český ekumenický překlad. Praha: Česká Biblická společnost, 2002.

Překlad nového světa ¹³⁵	Ekumenický překlad ¹³⁶
	Přídavky k Ester (Est)
	Kniha moudrosti (Mdr)
	Sírachovec (Sír)
	Báruk a List Jeremjášův (Bár)
	Přídavky k Danielovi (Da)
	První Makabejská (1 Mak)
	Druhá Makabejská (2 Mak)
Matouš (Mt)	Matouš (Mt)
Marek (Mr)	Marek (Mk)
Lukáš (Lk)	Lukáš (L)
Jan (Jan)	Jan (J)
Skutky apoštolů (Sk)	Skutky apoštolské (Sk)
Římanům (Ří)	Římanům (Ř)
1. Korint'ánům (1Ko)	První list Korintským (1 K)
2. Korint'ánům (2Ko)	Druhý list Korintským (2 K)
Galat'ánům (Ga)	Galatským (Ga)
Efezanům (Ef)	Efezským (Ef)
Filipanům (Fil)	Filipským (F nebo Fp)
Kolosanům (Kol)	Koloským (Ko)
1. Tesaloničanům (1Te)	První list Tesalonickým (1 Te)
2. Tesaloničanům (2Te)	Druhý list Tesalonickým (2 Te)
1. Timoteovi (1Ti)	První list Timoteovi (1 Tm)
2. Timoteovi (2Ti)	Druhý list Timoteovi (2 Tm)
Titovi (Tit)	Titovi (Tt)
Filemonovi (Fm)	Filemonovi (Fm)
Hebrejcům (Heb)	Židům (Žd)
Jakub (Jk)	List Jakubův (Jk)
1. Petra (1Pe)	První list Petrův (1 P nebo 1 Pt)
2. Petra (2Pe)	Druhý list Petrův (2 P nebo 2 Pt)
1. Jana (1Ja)	První list Janův (1 J)
2. Jana (2Ja)	Druhý list Janův (2 J)
3. Jana (3Ja)	Třetí list Janův (3 J)
Juda (Juda)	List Judův (Ju)
Zjevení (Zj)	Zjevení Janovo (Zj)

Anglická anotace

Title:

Doctrine of Jehovah's Witnesses propagated in the magazine The Watchtower 2000- 2005

Annotation:

This work occupies by doctrine of Jehovah's Witnesses propagated in the magazine The Watchtower between 2000 and 2005. There are four most frequently themes – the God, Jesus, Satan and prayer. Every theme contains summary of articles, which occupy by theme, then follow a summary of doctrine of Jehovah's Witnesses implicit in this articles and at the end there is Catholic's doctrine.

Also this work contains the history of Jehovah's Witnesses (in the USA and on territory of former Czechoslovakia), description of organization structure, their activity and shortcut of doctrine.

Keywords:

Jehovah's Witnesses, doctrine of Jehovah's Witnesses, history of Jehovah's Witnesses, The Watchtower, magazine The Watchtower